

EPERJESI LAPOK

(FELVIDÉKI SZEMLE)

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

Előfizetési árak: Egész évre 10 K., félévre 5 K., negyedévre 2 K. 50 f. — Egyes szám ára 20 fillér.
Hirdetési díj: Háromhastós petit-sor egyszeri hirdetésre 30 fillér, többszörös hirdetésért jutányosabb. Nyilvtér: minden sor 40 fillér.

Az Eperjesi Széchenyi-körnek, ... az Eperjesi Magyar Védőegyesületnek és az Eperjesi Kereskedők Társulatának hivatalos közlönye.

Szerkesztőség: Eperjesen, Szebeni-út 14. sz.
Kiadóhivatal: KÖSCH ÁRPÁD könyvnyomdája Eperjesen, Fő-utca 59. sz.

Titkári jelentés

az Eperjesi Széchenyi-kör 1909-ik évi működéséről.

Írta és a Széchenyi-kör 1910. márczius 6-iki közgyűlésén felolvasta:
dr. Wallentinyi Samu, titkár.

Sokan mondják és hirdetik, hogy a XX-ik századnak az a feladata, hogy a nagy tömegeket öntudatra ébressze, általánosítsa a művelődést, kiterjessze az alkotmányos jogokat a nemzet olyan rétegeire is, a melyek eddig az alkotmány sánczain kívül állottak; becsülést szerezzen a munkának, lerombolja az egyéni kívüli álló okokból származó előjogokat; egészségesebb alapokra fektesse a társadalmi életet. Az irodalomban lázas munka folyik, a közéletben forrongás, a lelkekben nyugtalanság, a szívekben elégedetlenség uralkodik. A XX-ik század nagy eszméinek megvalósítására a könyvek és rópiratok ezrei jelennek meg, a tömegeknél megindult a szervezkedés, kis- és nagyvárosokban egyesek és testületek száz meg száz kurzust, előadást, felolvasást rendeznek a műveltség terjesztésére, tanfolyamokat, intézményeket létesítenek. Szóval: a közéletben és irodalomban, a politikai és társadalmi életben izgatottság, lázas tevékenység, szervezkedés uralkodik. Éppen úgy, mint a múlt század első évtizedeiben. S ha a két század mozgalmait közelebbről vizsgáljuk, ha a célokat, elveket, körülményeket összehasonlítjuk: lényeges különbségeket fogunk találni. Irodalmunk akkor is lendületnek, virágzásnak indult, írónk akkor is lelkesítettek, izgattak, megújulást hirdettek; de milyen nagy a különbség a két kor irodalmának szelleme, érzése, célja között! Akkor egy Vörösmarty munkája 200—300 példányban jelenhetett csak meg; abból sem kelt el előfizetés útján a fele vagy harmada; ma ezer meg ezer példányban nyomtatják a szenzáció-sabb műveket; akkor a költészet berkeiben

alig tűnt fel egy pár költő, ma pedig százszámra lepik el a berket a hivatottak, s még inkább a hivatlanok, úgy, hogy ma-holnap a költőktől nem fogjuk látni a berek fát és szépségeit. Akkor hivatás, lelki szükséglet volt a költészet, ma kenyérkereset; akkor a legnagyobb lángelmék jutalma egy-egy babérlevél és az anyagi élet küzdelme volt, ma a divatosabb palotákat építenek; akkor a serdülő ifjú lelki fejlődésére üdítő, áldásos hatású volt az irodalmi mű, ma nagyon meg kell válogatni az irodalmi termékeket, hogy meg ne mételezzük vele gyermekünkét; akkor a nemzeti érzés vonult végig az irodalmi műveken, ez dobogtatta a költő és olvasó szívét egyaránt, ma kozmopolitizmus, hamis modernség; akkor a költészet tisztultabb, eszményibb erkölcsi világba vezetett, ma csiklandozza az érzékiséget, s gyakran, sőt a legtöbbször, a naturalizmus, verizmus, cinizmus révén, a sárban találjuk magunkat. Kivételek — hála Istennek — voltak és vannak ma is, de általában elmondható, hogy századunk irodalmából hiányzik a nemzeti érzés, nemzeti jelleg és az eszménység, az idealizmus. S ennek a hiányát érezzük a politikai, társadalmi életben egyaránt. Egy századdal ezelőtt a nemzet legnagyobb rétege előtt szent volt ez a fogalom: «haza», a nemzet fiai együtt keseregtek a dalnokkal a régi dicsőség elhalványodásán, együtt verte fel őket aléltságukból az «elmúlt szép tetteknek gondja», a dicső ősök emléke, együtt éreztek a nagy szónokkal, hogy: «Nyelvében él a nemzet!», — ma a «haza» frázissá vált; a kik hangoztatják, azokból gúnyt űznek; ma pártok tusakodnak, s a nagy tusakodásban a legtöbbször az egyéni érvényesülés az első; a nemzeti nyelvről szó sem esik, csak elvétve, s akkor is csak az esetben, ha magasabb politikai érdekeket nem sért. Hangoztatjuk a művelő-

dés szükségességét, előadásokat, felolvasásokat rendezünk, el is járunk egyikre-másikra, mert az előadóhoz személyes ismeretség fűz, vagy mert az illető érdekes, felkapott egyéniség; óriási irodalmunk van tudományos és szépirodalmi téren egyaránt, s mi a legtöbb munkával úgy ismerkedünk meg, hogy elolvassuk a róla szóló kritikát, hogy mégis tájékozva legyünk, ha szóba kerül valamely társaságban; éltető szellemi olvasmányunk a legtöbbször a hirtlap, a politika, a szenzációk. A politikában is a legtöbbször nem hazánk jövődjéje, boldogsága, felvirágzása érdekel, hanem, hogy ki kerül a hatalom polczára. Társadalmi életünk is nagyon beteg. A XX-ik század hirdeti az egyenlőséget, s mi kasztokra vagyunk oszolva születés és vagyon szerint; hirdetjük az összeforradást, egységet, s a valóságban felekezetek szerint tagolódunk s irtó háborút indítunk azok ellen, a kik történetesen más viszonyok között látták meg a napvilágot; panaszkodunk a megélhetés nehézségeire, de költséges passzióinkról nem tudunk lemondani; a munka nemesítő hatását hangoztatjuk, és csak annyit dolgozunk, a mennyit muszáj; a magyar nemzeti egységet, egyetértést hirdetjük, s gyűlölünk, gáncsolunk mindenkit, a kinek más a politikai meggyőződése, vele nem utazunk egy hajóban, még ha nemes is a célja, még ha a haza érdeke is úgy kíváná.

Mindezek a gondolatok azért jutottak eszünkbe most, mert annak a Körnek mult évi működéséről akarok röviden beszámolni, a mely nevét a nagy Széchenyitől vette. Attól a Széchenyitől, a ki bizonyára nem úgy képzelte hazája jövődjét, s a ki ma nem igen mondaná — látva e viszonyokat —, hogy: «Magyarország nem volt, hanem lesz». «Legyünk minél európaiabbakká műveltségben s minél magyarabbakká érzésben», — hirdette

AZ «EPERJESI LAPOK» TÁRCZÁJA.

Nevezetesebb épületek Eperjesen.

Írta: dr. Janicssek József.

Városunknak jelentékeny szerep jutott hazai történetünkben, kulturánkban és művészetünkben. Ezt fontosabb erődítményeinek maradványai, még most is jókarban levő több, monumentálisabb középülete és szinte díszeseknek mondható, felsőmagyarországi renaissance-stílusú háza is mutatják. A város megerősítése 1378-ban kezdődött. Zsigmond király — 1404. febr. 12., Lőcsén kelt egyik oklevele szerint — Eperjes városnak fallal való körülvétele és kő- s faépítményekkel való megerősítését szintén elrendelte. Az ő idejében a kőfalnak egy része az Árok-utczáról (a mely nevét a falakkal övezett ároktól nyerte) kijebb került. A városi levéltárban levő s tizenhét században készült városi térképből is kivehetőleg, a várost kettős védőfal, tizenegy bástyatoronnyal, ellipszis alakjában zárta körül. Északon és délen egy-egy nagyobb és külön még előerődítményekkel megerősített (porta superior és porta inferior) kapuval bírt. Ezekon kívül

volt a város keleti és nyugati oldalán egy-egy kis-kapu (parva porta). A védőfal nagyobb maradványai a város keleti oldalán húzódó kis- és nagy-sétátér belső (részben épületeknek oldalfalul felhasznált) fal-kerületében, a ferenczrendiek zárdakertjének a nagy-sétátérrel látható, fokozatosan terraszos bástyafalában, az Alsó-körút déli, alacsonyabb kerítésfalának egyes részeiben, a püspöki székház melletti kisebb épületfalban, nyugaton a városi kórház mellett, északnyugaton a régi ciszternákba ivóvizet szolgáltatott (machina hydraulica) víztornyban és — közel hozzá — az Alsó-körút egyes házaiba és északkeleten a Kovács-utca és Vásártér közé, a temető irányába eső egyes, egyszerűbb épületekbe (nagyobb falrészletek: Kovács-utca 6. és 11. sz. a.) beépített részleteiben láthatók.

Templomai közül legrégebb a késői-német, csücsíves stílusban épült Szent-Miklós templom. Ezt eredetileg az idetelepült szászok a XIII. században építették. Ennek fenmaradt része a később csillagboltozatossá tett, két szakaszszal a jelenlegi templom északi hajójának alacsonyabb, keleti végét alkotja. Alatta egykorú kripta van, a melynek oszlopoi és boltgerinczei XIII. századbeli, igen kezdetleges idomú tago-

zattal és jelleggel bírnak. A mostani, háromhajós kibővített templom 1347-ben, Erzsébet királyné (Nagy-Lajos anyja) idejében, kezdett épülni. Eleinte — a középhajó szentélye északi pillérén fenmaradt boltgerincz-végződésből kitetszőleg — bazilikális stílusban akarták építeni, s csak építés közben tértek el tőle, s csücsíves stílusban alkották meg még a XV. században. Belső fölszerelésével azonban — az északi, karzatfeletti falán látható ovális koszorúba foglalt felirat szerint — csak 1511-ben nyert teljes befejezést. A tornyot a XIV. században kezdték építeni s a XV. században gyökeresen átalakították. A nyugati bejárat pitvarának falába illesztett tábla felirata szerint 1641-ben renoválták. A sekrestye helye a XVIII. századig eredetileg az északi hajó szentélyében volt; a mostani a XVIII. században épült a déli hajó oldalán. Mint háromhajós csarnok-templom — kopár falterületei daczára — nagy méreteinél (hossza 5470 m., szélessége 3445 m.) és arányainál, továbbá — karcsú pilléreiből is kitetszőleg — szerkezeti tökélyeinél fogva, hazánk legimpozánsabb csücsíves műemlékei közé tartozik. Déli bejárata fölött van az oratorium. A templom kétszer (a XVI. század végén és a XVII. szá-

Sokat takaríthat

meg, ha férfi- és gyermek-ruha szükségletét csak **KASSÁN**

Fő-utca 55. szám alatt **ERDÉLYI**-nél szerzi be.

■ ■ a színházzal szemben,

Az ár feltüntetve minden darabon!

a nagy Széchenyi. Körünk méltatlan lenne az ő nagy szelleméhez és nevéhez, ha nem követné az ő magas elveit és tanait! Művelődjünk, tanuljunk, ne divatból, hanem belső szükségből; olvassunk, de ne felületesen, hanem elmélyedve; karoljuk fel a szabad-lyceum előadásait, látogassuk őket szorgalmasan, de ne udvariasságból, divatból, hanem szellemi gyönyörűségből; ne teher legyen az előadás, hanem lelki üdülés. S legyünk érzésben minél magyarabbakká! A haza, a magyar nyelv ne frázis legyen, hanem szent oltár a szívünkben, a melyen nap-nap mellett áldozunk, s oda viszzük szívünk, lelkünk legdrágább kincseit; ne válaszszon el bennünket születés, vagyon, felekezeti; öleljünk keblünkre mindenkit szeretettel, a ki becsületes és magyar. Így, és csakis így építhetjük ki az egységes magyar nemzeti állam drága épületét; csakis így jöhet el hazánkra az a jobb kor, «mely után buzgó imádság epedez százezrek ajakán».

Magyar költemények sárosi-tót nyelven.

A múlt év vége felé, *Dvortsák Győző* (Sárosvármegye főlevéltárosa) neve alatt, sárosi-tót nyelven, 76 költeményt magában foglaló versfüzet hagyta el a sajtót.

Úgy tartalmánál, valamint azon, hazafias szellemmel fogva, a mely ezen költeményeken végigvonul, méltó e versfüzet arra, hogy róla a művelt közönség tudomást vegyen.

A versfüzet címe: «Haza és szív». E cím kifejezője azon, melegen érző kedélynek, a melyet szerző költeményeiben elárul. Megkapó a munkának felajánlása anyjának, gyermeki hálaból, azért, hogy megtanította fiát a sárosi-tót nyelvre, a melyet szerző kiválóan kedvelni láttszik.

A versfüzet két csoportra osztható: fordításokra és önálló költeményekre.

A ki tudja, mily nehéz valamely költeménynek olyat fordítása, hogy az más nyelven is gördülékeny rímekkel bírjon, fokozottan méltányolhatja szerzőnek fáradságát s egyben elismerését fejezheti ki irányában, mert derekasan oldotta meg feladatát.

A fordításoknál koszorús költőink: Arany, Vörösmarty, de legkivált Petőfi az ő ideáljai. Utóbbinak lelkületébe annyira hatol, hogy a fordításnál magának Petőfinak szellemét érezzük.

Igen sikereseknek tartom a következő fordításokat: «Zadvoňeli na pacere už davno» (Rég elhúzták az esteli harangot), «Síkos a hó, szalad a szán» (Lecu sanki v bilim šúhu), «Füstbe ment terv» (Domu iduc), «Falu végén kurta kocsmá» (Kofec obci karčma mala), «Megy a juhász számaron» (Idze juhas na samaru), «A faluban utcahosszat» (Muziki nit konca kraju), «Fürdik a holdvilág» (Kupe še mešaček).

Mindezek oly közkeletűek, hogy ismertetésük fölösleges. Önálló költeményei közül kiemelendőknek véleményezem a következőket: «Zborovske dzvoni» (Zborói

harangok). Meghatóan szólaltatja meg szerző e harangokat, a midőn a zborói várúr idegenben hűnyja le szemét, és 200 év múlva ismét, midőn a halás nemzet halhatatlan fejedelmét, II. Rákóczi Ferencet — hamvai-ban — hazájába hozza országos ünnepek keretében. «Messina» megrázóan eseteli a történelemben párját ritkító, óriási szerencsétlenséget, a mely az egész világ szívét megdobbantja. «Na 1-ho oktobra» (Október 1-jén): találóan írja le az utolsó estét, a melyet a besorozott ujoncz otthonában duhajkodással tölt el. «Daleko od mojich» (Távol enyéimtől): élethűen jelzi honvágyát azoknak, a kik elhagyják hazájukat, hogy a tengerentúl véres verejékkel keressék meg mindennapi kenyerüket.

«Na 6-ho oktobra» (Október 6-ikán): magasztalja a 13 aradi vértanúnak hősiességét. «Doma» (Otthon): hűképét adja a boldog családapának, a ki napnyugotkor fáradtan tér mindennapi munkájáról haza, de szegénységében övéiben a maga gazdagságát lel. «Ked vlast vola» (Ha hív a haza): érzékenyen búcsúzik a legény babájától, de lelkesülve megy a háborúba, hiszen Petőfi is mondja: «A hazáért feláldozom szerelmemet». «Pod križom» (A kereszt alatt): a hívő keresztény az életnek viszontagságaiban Jézus keresztje alatt talál vigaszt. «Mal ja dva volečki» (Volt nekem két ökröm): eleven színekkel festi az iszákosságnak veszes következményét a nyomort. «Na šmerc Thaly Kálmána» (Thaly Kálmán halálára): méltó apoteozis az elhunyt nagy hazafihoz.

A versfüzetet bezárja az «Orel Turul» (Turul sas). Fordításnak van jelezve. Az eredeti költeményt nem ismerem. A fordítás azonban alighanem a legsikerültebbnek mondható az összes versek között.

Ha szerzőnek összes költeményeit hazafi-s ihlet lengi át, a végsőben elementáris erővel tör az elő; de egyúttal megszólal abban az aggodás is hazánk jövő sorsa felett.

Vajha a versfüzetből levonnák azok, a kiket leginkább illet, azon tanúságot, hogy: «A harc minden előtt!» Vajha sárosi jó népünk is olvassa e költeményeket és kiérezné belőlük azt a mementót, hogy ne üljön fel a lelketlen álapostolok csábításának, a melynek fulánkja a haza ellen irányul.

A derek szerző pedig legyen melegen üdvözölve az ő nemes tendenciájáért!

Hazafias üdvözléssel!

Lapok, 1910. márczius 3.

Halmi Aladár,
ev. lelkész.

Kolozsvári levél Eperjesről és Erdélyről.

A M. Kárpátgyűlés eperjesi Osztálya által márcs. 17-ikén, a Kollégium nagytermében rendezendő túrista-estély alkalmából dr. *Cholnoky Jenő* kolozsvári egyetemi tanártól, a kinek «Erdély» cz., vetített képekkel élkéntet felolvastása előadásra fog kerülni, a következő, érdekes levelet vettük:

„Egy alkalommal voltam én már Eperjesen előadást tartani. Legyen szabad röviden elmondanom ennek a történetét. Budapestről indultam gyorsvonattal, reggel. Otthon, a mint szoktam, sonkát ettem reggelire teával. A vonaton az étkező-kocsiban akartam ebédelni, de

valami képviselő-invázió volt akkor útban Szepes és Sáros felé, le volt foglalva minden hely. Az ebéd ideje előtt tehát bementem, hogy valamit falatozzak. Nem volt más, csak sonka meg tea. Tehát ettem másodszor sonkát teával. Aztán megérkeztem Eperjesre. Várt rám a pályaudvaron egy kedves barátom, a ki azt kérdezte, hogy hova menjünk. Indítványoztam, hogy a vendéglőbe, ebédelni. Gondolom, Berger-féle vendéglőnek hívják azt a helyet, a hol vasárnap délután három órakor nem kaptam már mást enni, csak sonkát teával. Harmadszor.

Az én kedves barátom felvitt a vendéglő egy fűtetlen, kriminálsan hideg szobájába, a hol fekete ruhát öltöttem, de majd megfagytam. A mint ott, dideregve, öltözködöm, az én kedves barátom télikabátban, sapkával a fején, fogvaczogva mondja: «Pedig ezt jobban is csinálhattuk volna...» «Alighanem!» — gondolom én. «Mert a feleségem — fogvaczogja ő — vár otthon bennünket ebédre, meg meleg szobával, átlötözn!»

Ijedtemben belejöttem a fogkefém a lavóba, hát hisz' akkor rohanjunk, hogy Ó Nagysága ne várjon hiába! Lakkcipőben, szakadó esőben, sárban tacsoltunk ki gyalog a város végére. Képzeltető, hogy az én jó barátom kedves felesége mekkorát nézett, s csak úri tapintata tartotta vissza, hogy férjét előttem ne kompromittálja. Az ebédet már megették, az asztalt leszedték. «De azért csinálok valamit a professzor úrnak, hisz' nagyon éhes lehet!»

Alig 10 perc múlva készen is volt az uzsonna: sonka teával. Negyedszer. De az a sonka legalább feleséges jó volt, a tea pedig kitűnő.

Előadás után kimentünk a pályaudvarra egy kassai ismerőssel. Nem volt más megehető, csak sonka teával. Utoljára.

Másnap reggel Budapesten nem reggeliztem sonkát teával.

Így esett az én első eperjesi kirándulásom, de különben igen jól mulattam, olyan jól, hogy a M. Kárpátgyűlés Eperjesi Osztályának kérésére azonnal megígértem, hogy szívesen működöm közre a márcs. 17-ikén tartandó túrista-estélyen.

Ezidei előadásom Erdélyről szól, erről a különös kis országról, a mely Európának és Ázsiának olyan sikeres keveréke, hogy még nagyon sokat kell emelkednie és nagyon sokat kell süllyednie, hogy egészen Európa legyen belőle. Mint valami sarokbástya, úgy áll szemben az, Ázsia szívéből eddig nyúló végtelen síkságnak, a melyen a népvándorlások viharai tomboltak végig. Ennek a hullámzó néparadatnak minden hullámcsapása végigsepert rajta, ott is hagyta a nyomát. Egészen körülzárva hegyekkel, némi, önállóságra való törekvés mutatkozik történetében, de a Kárpátok gyűrűje közösen egybeöleli Magyarországgal, s a kettőnek egyesülése földrajzi helyzet következménye. De ha politikailag egyesült is, társadalmi, gazdasági stb. tekintetben egész külön kis ország.

A mint az ember nyugatról kelet felé halad, az embereknek mind kevesebb ruhát talál. Erdélyben már nem szokás keztyűt viselni, Romániában már csizmát sem, Kis-Ázsiában már vagy a felső-, vagy az alsóruha is hiányzik s Arábiában gyakran mindkettő.

zadban) volt a helybeli ág. hitv. evangélikusok birtokában. Másodszor elvette Thököly 1682-ben, s 1687-ig volt kezükben. A templom mai belső felszerelésének és díszítésének nagyrésze a XVIII. század ízléstelen barokk-alkotásaiból áll. A barokk főoltáron az eredeti — 1490-ben készült — főoltárból fenmaradt három szobor: Szűz Mária, jobbról Szent-Miklós, balról Szent-Ágoston (mások szerint Szent Adalbert püspök). Az eredeti főoltár tizenkét képe (két — más oltárokról való — képpel) a szentély baloldali és a déli hajó stallumjainak támláit díszíti. Ezen stallumok a XVI. században készülhettek. A templom nyugati falához intarziás padosor simúl a XVI. századból jobboldalt lent régi évszámokkal. Valószínűleg egykorú toronytípusokat ábrázol. A torony földszinti csarnoka és a déli bejárat boltozatának zárókövén Eperjesnek címere látható. A szentély diadalívében felállított Kálvária a XVII. században pusztult el, a melynek gerendájára a XVIII. században állították föl a feszületet s Mária és Szent-János alakjait.

A déli szentély falán Szent-László, Szent-István és Szent-Imre domborművű mellképét látjuk. Ez utóbbi kezében, lilium helyett, eperhez hasonló háromgerezdes ágat tart. Az északi hajó karzat feletti részén XIV. századbeli primitív al secco falképek részlete került nemrégén napfényre. Ez Krisztust az Olajfák-hegyén ábrázolja. A szentély jobboldali pillére egyik támláján Gábor őrangyal faszobra a XV. századból. A szentélyben lévő keresztút és vasrács renaissance-mű a XVI. századból. Érdekes még az északi kapu ormának formás ívmezeje és a délinek külső sudarbütykös fái. A déli hajó külső támláján levő napiórán ezen

évszámok olvashatók: 1513, 1856. Az északi kapu ormának formás ívmezejét levélsomókkal díszített, számárhát alakú ív tölti ki, egymást metsző szárain kisebb ívekkel. 1886-ban, villámcsapás következtében, a templomnak fedélzetével együtt, leégett a rokokoszerű toronytető is. 1903-ban, a restauráláskor, díszesebb, csúcsíves stílus erkélyt is kapott. 68 méter magas.

A főtemplom mellett van az ág. hitv. evangélikus templom, a melyet az eperjesi, magyarajkú evangélikus hitközség 1637-ben barokk stílusban építtetett. Ez rövid megszakításokkal 1673-tól 1773-ig a jezsuiták kezén volt. Megtekintésre méltó a bejáratnál balra a lépcső mellett egy kamra bejáratának pompásan farragott, ion-oszlopokkal díszített ajtókerete, a mely a XVII. századbeli kőfaragás legszebb emlékeinek egyike. A jezsuiták pompaszeretetének emléke a stilizált, növényi ornamentumokkal pazarul díszített stallum a szentély jobboldalán. Ugyanitt vannak az oltár mögött szekrényben a jezsuita-korbelti barokk-oltároknak töredékei.

Ízléses renaissance-technikájánál fogva, megfigyelésre méltó a XVI. századbeli, pompás bronz gyertyatartó, a melyet valószínűleg a főtemplomból hozták át ide a jezsuiták. Jelenleg a Sárosvármegyei Múzeumban van, Bártfán. A sekrestyében Luther és Melanchthon XVII. századbeli arcképe látható. Ugyanott Rombauernek egy szép képe. A templomnak kiváló díszét teszi a jezsuita-korbeltől való orgonaház. Gömbbel ellátott, pléhfedelű keresztelők-medencéje 1714-ből való. A lelkészi hivatalban van elhelyezve a templom tulajdonát alkotó ostryatartó a XVII. századból és több virágdíszes kehely a XVIII. századból. A templom

himezett emlékeinek gazdag gyűjteménye tanulságosan tünteti föl a hazai himző-technikának többszázados, stílusbeli fejlődését. Elragadó szépségénél, művészi értékénél és arányainál fogva, azonban mind ezen emlékek közül kiválik Brocky Károlynak, a híres magyar festőnek, 1845—1846-ban Londonban festett, remek oltárképe, a mely harmóniába olvadó szín- és fényhatásaival Krisztust és a samariai asszonyt ábrázolja. Szélessége 197 cm. magassága 264 cm. Kívül a templom falában nyugat felől több régebbi feliratos-tábla van befalazva.

A barokk stílus gör. kath. székesegyház a város hajdani kórházi Mária-egyházának helyén áll. Ez már a XIV. században létezett. Bejáratát nyugaton volt, már akkor is, a mikor a XVI. században Eperjes tótajkú evangélikus hitközségéé lett. 1673— (kisebbségi megszakításokkal) 1787-ig a minoriták birták, a kik alatt az, gyökeres átalakításon ment keresztül, s bejáratát kelet felől nyerte. A bejáratot erősen kiugró, oszlopos kapufelek keretelik, s az új homlokzatot pillérekkel álló tagozás és rokoko ízlésű stucco díszíti. Fent Szent-István és Szent-László kőszobrá áll. Említésre méltó a két vasrács az oldalkápolnák nyílásában. Az északié jóval gazdagabb hatású. A templom keleti oldalán a két ablaknyílás szép, stílszerű, XVII. századbeli vasráccsozattal van ellátva. A mennyezetet a négy — Keresztelő Szent-János életéből merített — freskókép a XVIII. századból való. 1791-ben a templom a gör. kath. vikáriátusé, 1816-ban, a gör. kath. püspökség alapításával, székesegyházzá lett. 1882-ben Roskovics Ignác falképeket festett benne. Az oldalkápolnák rácsfala fölött festettek azonban nem fejezte

No d
hanem a
is sok m
ról, a m
mikor be
semmi s
«magyar
Anny
nálta a
most est
dély sor
úta van
delemb
és gazda
Ezen m
De
Haladur
maradv
való eg
csúcán
hogyan
Hogy o
valaki?
netesen
hatatlan
mény, a
a maga
ballonol
felható
s eltant
Epe
kultura
Ebt
legyen
egyesül

Epe
9-ikén,
közgyű
szavak
viselő
A köz
helyébe
be a
Tivada
teendő
tovább
pénzüg
nézve,
berbea
főtülha
Ez
jelenté
pénztá
bizotts
házi sz
elu
Major

be. A
kápolt
faragó
A tem
keresz
A
(a Kos
lyén z
alatt
czieké
1708-
feletti
FRAN
STINA
PROCV
Es

No de nem itt kell nekem mindent elmondanom, hanem a felolvasás keretében, a hol vitetett képekkel is sok mindent bemutatok a mi kis, bércezes hazánkról, a melyben az emberek mind olyan jó hazafiak, a mikor beszélni kell, s annyira szeretik hazájukat, hogy semmi sem jó és szép, a mi nem erdélyi, a mikor «magyarországi» ember előtt kell Erdélyről beszélni.

Annyi azonban bizonyos, hogy sokkal jobban csinálta a dolgát, a mikor maga csinálta, mint a hogy most csinálják, a mióta olyan emberek dirigálnak Erdély sorsa felett, a kik talán sohasem látták. Egyetlen útja van Erdély megmentésének — mert nagy veszedelemben forog —: az ott lakó magyarságot műveltség és gazdaság tekintetében hatalmasan meg kell erősíteni. Ezen munkálkodunk minden erőnkkel.

De ráfér ez a politika szép Magyarországra is. Haladunk, haladunk, de még mindig nagyon el vagyunk maradva. A mi népünk még nem érti meg, hogy mire való egy *obszervatórium* a Magas-Tátra valamelyik csúcán. Szoborra adunk rengeteget, azt már valahogyan megérti a magyar ember, de *obszervatórium*? Hogy ott a hőmérőt, meg a barométert kukucskálja valaki? No, az nem nekünk való. Pedig a mi, rettenetesen bizonytalan időjárású hazánkban erre kimondhatatlan szükség van, mert minden meteorológiai tünevény, a mi reánk nézve döntő fontosságú, ott kezdődik a magas légrétegekben, a hova most sárkányokkal, ballonokkal és hegyi *obszervatóriumokkal* igyekszik felhaladni a tudomány. Mi majd erre is későn érkezünk, s eltanulmányoznak mindent az orrunk elől a németek.

Eperjes közönsége azonban, reményilem, megérti a kultura hívo szavát s jelét adja ősi, magas műveltségének.

Ebben a reményben kérem a t. Szerk. ztő urat, legyen szives összetrombitálni az eperjesieket a Kárpát-egyesület márc. 17-iki felolvasására.

Városi közgyűlés.

Eperjes szab. kir. város képviselőtestülete márczius 9-ikén, *Krassell* Aladár polgármester elnöke alatt, közgyűlést tartott. Ezen a polgármester kegyeletes szavakkal emlékezett meg *Dessewffy* Lajos városi képviselő és *Rojkovich* Tivadar városi iktató elhúnytáról. A közgyűlés tudomásul vette, hogy *Dessewffy* Lajos helyébe, mint soron lévő póttagot, *Villecz* Istvánt hívta be a polgármester, valamint azt is, hogy *Rojkovich* Tivadar állását nem szándékozik betölteni, hanem a teendők elvégzésére díjnokat alkalmazott. Közölte továbbá a polgármester a képviselőtestülettel, hogy a pénzügyigazgatóság 1910-re, Eperjes egész belterületére nézve, az *általános házbéradót* léptette életbe, mivel a bérbeadott helyiségek a bérbe nem adottakat 392-vel fölülhaladják.

Ezután a közgyűlés tudomásul vette a polgármester jelentését az 1909. évi IV. negyedben történt váratlan pénztárvizsgálatról (1.), Sárosvármegye törvényhatósági bizottságának határozatát, a melylyel az 1908. évi kórházi számadásokat jóváhagyta (3.);

elutasította *Jordan* Bertalan kártérítési kérelmét (6.), Major Róbertné kérelmét a helypénzbérlés összegéből

355 koronának elengedése iránt (7.), *Ganulecz* József, *Gréber* Artur, *Spernoga* János, *Laconi* Jánosné, *Juszko* Borbála, *Vanyo* Anna községi illetőségűök ügyében előterjesztett kérelmét (21., 23—27.);

megválasztotta az 1911. évben esküdtzéki szolgálatra kötelezettek névjegyzékének egybeállítására hivatott bizottság tagjait: dr. *Sonnenschein* Simon és dr. *Sztehlo* János képviselőket, a jegyzői teendők elvégzésére pedig *Hoffmann* József v. tanácsjegyzőt osztotta be (2);

megállapította az 1909. évi vámbevételek elszámolását (5.), a Kálvária utca, valamint a Rét-utca szabályozási vonalát (8., 9.), *Rojkovich* Tivadar özvegyének nyugdíját évi 464 kor. 75 fill.-ben (11.), a marhalevel-kezelési szabályrendeletet (15.).

Ezenkívül még a következő határozatokat hozta a képviselőtestület. A szakosztály javaslata alapján a Kassai-úton építendő új *kassárnya* költségeit 600,000 koronában irányozta elő, a mely összeg fedezésére törlesztéses kölcsön fölvételét határozta el. A tanács előterjesztésével kapcsolatban a közgyűlés, dr. *Flórián* Károly v. képviselő indítványára, hálás köszönetét fejezte ki a város vezetőségének, hogy a kellő és eredményes lépéseket gyors elhatározással megtette annak a veszélynek elhárítására, mely városunkat egy zászlóalj katonaságnak Iglóra való áthelyezésével fenyegette; nemkülönbön háláját fejezte ki a közgyűlés *Semsey* Boldizsár főispán iránt is, ki a város vezetőségét ebben a kérdésben szives készséggel és kellő erélylyel támogatta (13.). A vám- és helypénzszedési jogot, 57,000 koronáért, *Adamkovich* Gézaának adta bérbe (14.). A «Tanítók Háza» építésére 100,000 drb téglát szavazott meg ezenkinti 23 kor. önköltségi áron, és felhatalmazta a tanácsot, hogy, ha lesz elegendő téglá, úgy őszszel még 100,000 darabot engedjen át ugyanilyen föltételek mellett (16.). Utasította a tanácsot, hogy megfelelő új állatvásárteret keressen, és erre a célra 100,000 koronányi hitelt bocsátott rendelkezésére (18.). Tudomásul vette, hogy a vízvezetéknek 10 új kúttal való kibővítése megtörtént, és hogy az új kutak vize, a műegyetem kémiai laboratóriumának, valamint a fővárosi tápszer-vizsgáló-intézetnek vegyelemzése szerint, teljesen kifogástalan; nemkülönbön azt is, hogy az új kutak vize oly bő, hogy ezek most egyedül is képesek ellátni a szükségletet. Elhatározta a közgyűlés, hogy a vízvezetési függő-kölcson törlesztéses-kölcsonné alakíttassék át. Ebből a kölcsonból fog azután fedezetet nyerni az a 25,000—30,000 korona is, a mely a régi, ú. n. «Kunst» favezetékének vascsővekekkel leendő kicserélésére szükséges. Ez a vezeték fogja az utcák locsolásához a vizet szolgáltatni (17.). Örömmel vette tudomásul a közgyűlés, hogy *Buchner* Sándor és *Moskovics* Gyula Eperjesen mezőgazdasági gépgyárat szándékoznak létesíteni, a mely 35 munkást fog foglalkoztatni. Az új gyárnak 200,000 drb téglát szavazott meg, 28 kor. önköltségi áron, a közgyűlés, valamint 15-évi mentességet biztosított a községi pótdadólól (19.). Hasonlóan örvendetes tudomásul szolgált az is, hogy Eperjesen, 50,000 kor. alaptőkével, *szövetkezeti jéggyár* alakul, a mely a városi kórházat is olcsó áron, métermázsánként 2 koronáért, hajlandó jéggel ellátni, ha a város, mint tag, szintén

belép a szövetkezetbe. A közgyűlés ennél fogva 2000 drb 25-koronás üzletre sz jegyzését határozta el. A várost az új szövetkezet igazgatóságában a polgármester és a kórházi igazgató képviselik (20.). Elhatározta továbbá a közgyűlés, hogy a «The Neuchâtel Asphalte Company Limited» részére kiállított, átruházási nyilatkozatot módosítja (10.); *Andor* Sándor anyakönyvvezetőnek, az 1909. évi anyakönyvi díjak terhére, 350 kor.-t megszavaz (12.), és a városi tisztviselők árvaínak javára *Ridarcsik* Gábor által tett 200-koronás alapítvány alapító-oklevelét kiállítja (22.). A tanácsnak a 14,000-koronás állami segély felosztása ügyében tett javaslatát a közgyűlés, dr. *Rosenberg* Mór és dr. *Propper* Adolf felszólalása után, a szakosztályhoz utasította (4.).

EPERJESI SZÉCHENYI-KÖR.

A Kör Szabad-Liczeuma. A Népkadémián a 11-ik előadás *márczius 13-án*, d. u. 5 órakor lesz a Vigadó nagytermében. Ez alkalommal dr. *Csatáry* Ágost egyet. m.-tanár folytatja előadását. «Az emberi tudó működéséről».

A Kör közgyűlése, márczius 6-ikán.

Élénk érdeklődés, a tagok nagy száma mellett folyt le a Kör 32-ik közgyűlése. Ezen ott láttuk városunk notabilitásait és mindazokat, a kik szeretettel csüngnek ezen a, szép missziójú, nemes munkát végző kultur-egyesületen. A Kör szeretve tisztelt elnökét, báró *Güllány* Imrét, fájdalom! nem láthattuk az elnöki székből, erős influenzája szobához köti őt, szeretett ügyvezető-elnökünk, *Semsey* Boldizsár, pedig hivatalos ügyekben Budapesten tartózkodott. Így — alapszabályaink értelmében — *Tahy* József, a Népnevelési Szakválasztmány elnöke, foglalta el az elnöki széket, ő üdvözölte szívélyes szavakkal a megjelenteket s a gyűlést ő nyitotta meg. A jegyzőkönyv hitelesítésére az elnök dr. *Schmidt* Gyula és *Urban* Gyula tagokat kérte föl. Dr. *Wallentinyi* Samu titkár bemutatta a közgyűlést üdvözölő táviratokat, a melyeket *Wick* Béla jegyző olvasott föl. A Körnek szeretett védnöke, nagynevű alapítója: dr. *Berzeviczy* Albert a következő távirattal üdvözölte a közgyűlést: «Wallentinyi Samu, Eperjes. Kérem, tolmácsolja a Széchenyi-kör holnapi közgyűlésén legmelegebb üdvözlömetem. Rendkívül sajnálom, hogy, elfoglaltságom miatt, azon meg nem jelenhetek. Munkánk sikerét mindig szívén hordja: Berzeviczy Albert.» Dr. *Horváth* Ödön, a Kör tiszteleti-tagja, egykori kiváló elnöke, a következő sürgőnyt küldte: «Széchenyi-kör, Eperjes. Kedves Széchenyi-körünk mai közgyűlése alkalmával is változatlan hűséggel, ragaszkodással és nagybecsűléssel, valamint áldó jókívánságokkal gondol reátok legigazabb hívetek: dr. Horváth Ödön.» *Szell* Kálmán, az Országos Közművelődési Tanács elnöke, is kitüntette Körünket alábbi üdvözlésével: «Széchenyi-kör elnöksége, Eperjes. Nagyonfontosságú, nemzeti munkájukról való beszámolásuk alkalmából az Országos Közművelődési Tanács nevében szívélyesen üdvözölöm az Eperjesi Széchenyi-kört és kívánom, hogy hazafias

be. A székesegyház bejáratától jobbra eső loretói-kápolnában van a házasságszerző Madonnának fából faragott, feketére festett szobra a XVIII. századból. A templom melletti, püspöki palotába foglalt kolostor keresztfolyosóján igen szép stuccok láthatók.

A ferenczieknek ugyancsak barokk-stílusú temploma (a Kossuth Lajos-utcában) a karmeliták temploma helyén áll. Ez már a XIV. században fennállott. I. Lipót alatt 1611-ben a karmelita-kolostorral együtt a ferenczieké lett s helyére a Klobusiczkyak bőkezűségéből 1708-tól 1758-ig a jelenlegi templom épült. A bejárat feletti, chronostichonos felirat így szól: «MAGNIFICI FRANCISCI KLOBUSICZKI BARONIS A ZÉTÉN ET CHRISTINAE SOOS DE SÓVÁR EXPENSIS FIERI EXSTRVITQVE PROCVRATA».

Es ez alatt: «DIVO IESV CHRÍSTI NVTRITIO IOSE-

PHO EX VOLO OBLATA HONORABILIBVS SANCTI PATRIS FRANCISCI SERAPHICI RELIGIOSI DESIGNATVR.»

A templom belseje (egynek kivételével) barokk-stílusú oltárokkal s ezeken ugyanilyen szobrokkal van felszerelve. A jobboldali, harmadik kápolna oltára mellett befalazott, kis márványszarkofág Klobusiczky Ferencz Xavér kalocsai érseknek szívét rejtí, nővére, Klobusiczky Terézia kegyeletéből a táblán 1760. évi fölirattal.

A főoltár 1724-ben Kapy Klára költségén készült; 1871-ben tűzvész pusztította el s most a falra festett, illúziós, portálszerű díszítés pótolja; közepén Jézust Máriával és Szent-Józsefet ábrázoló képpel.

A templom előtt áll a statua Divi Rochi a XVIII. századból. A templomhoz épült kolostort, a Klobusiczkyak megbízásából, Thornyossi Tamás kassai építő-

mester építette. Földszinti folyosóját számos, XVIII. századbéli, nagyméretű, de primitív kép lepi el.

Barokk-stílusú a város nyugati dombján épült kálváriai épületek is. 1721-ben a jezsuiták által szervezett vallásos társulat alapította. A templom kupolás csarnok. Kupoláján és homlokzatának két sarkán egy-egy torony áll. Belülről allegorikus festmények díszítik, a homlokzaton kiugró oszlopos erkély van, rokokó stílusú, kovácsolt vaskorláttal. A templom nagyrészt a Klobusiczkyak bőkezűségéből épült. Radzivil Károly, litván herczeg vetette meg az alapját 1764-ben a Kálvária szent-lépcső templomának.

Egyiptomi, perzsa és görög (s csekély mértékben római és bizanci) elemeket felölelő, mór stílusánál fogva megtekintésre méltó a helybeli orthodox izraelita templom (Árok-utca), a mely pár évvel ezelőtt épült.

(Folyt. köv.)

Az orvosi kar által ajánlva.

Gümőkór (tüdőbajok), légzőszervi bántalmak, számarköhögés, influenzánál.

Ki használjon Sirolint?

1. A ki hosszú időn keresztül köhögés bántalmában szenved.
2. Mindazok, kik gégehurutban szenvednek, Sirolin „Roche” által rövid időn belül meggyógyulnak.
3. Asztmában szenvedők már rövid használat után lényegesen könnyebbülést éreznek.
4. Skrofulás, mirigydusznados, szom- és orrhurutos gyermekeknek rendkívül fontos szer a Sirolin. A táplálkozást nagyban elősegíti.

Onak eredeti csomagolású SIROLIN „Roche”-t kérjünk és pótszereket határozottan utasítsunk vissza.

Sirolin iródatmat E. 18 kívánatra ingyen és bérmentve küld

F. Hoffman-La Roche & Co Wien. III I. Neulinggasse 11.

Sirolin

„Roche”

kapható minden gyógyszer-tárban.

Ára üvegenként 4 korona.

törekvésüket siker koronázza. Széll Kálmán, elnök. Melegen üdvözölte ezeken kívül a közgyűlést, átiratban, a FMKE elnöksége. Az igazgató-választmány javaslatára, a közgyűlés egyhangulag és nagy lelkesedéssel választotta meg a Kör tiszteleti-tagjának gróf Andrássy Dénest, a nagylelkű emberbarátot, a ki évek, sőt évtizedek óta páratlan jótéteményeivel végtelen sokat tett a magyar nemzeti kultúra fejlesztése, a nemzeti nyelv terjesztése érdekében. Őszinte örömmel és lelkesedéssel fogadta el a közgyűlés az igazgató-választmány azon javaslatát is, hogy dr. Berzevicsy Albertet, a Kör lánglelkű alapítóját és védnökét, és dr. Horváth Ödönt, a Kör tiszteleti-tagját, hűséges barátját, az alábbi táviratokkal üdvözölje a közgyűlés:

Nagyméltóságú

dr. Berzevicsy Albert úrnak,
az Eperjesi Széchenyi-kör védnöke, Budapest,
New-York palota.

Széchenyi-körünk tagjai, mai közgyűlésünk alkalmából, legszívelebb üdvözlőlevelet, hálajukat küldik Nagyméltóságodnak, a Kör alapítójának, nagynevű védnökének, azzal a hó óhajattal: Isten tartsa, Isten éltesse sokáig szeretett védnökünket magyar nemzeti kulturánk dicsőségére, Sárosvármegye büszkeségére, Széchenyi-körünk tagjainak igaz örömeire! Kiváló tisztelettel baró Ghillány, Semsey elnökök, Wallentinyi titkár.

Méltóságos

dr. Horváth Ödön
közigazgatási bíró úrnak, Budapest,
Ferenciek-tere 2.

A Széchenyi-kör és Méltóságod között fűzött, régi viszony szalai évek múltával nemcsak, hogy nem lazulnak, hanem erősödnek. Mai közgyűlésünk is halás, szerető szívvel gondolt legmunkásabb titkárjára, kiváló elnökére, szeretett tiszteleti-tagjára; életére az ég ezer áldását kéri. Baró Ghillány, Semsey elnökök, Wallentinyi titkár.

A közgyűlés őszinte sajnálattal vette tudomásul, hogy Frenyó Lajos, a ki Körünknek évek óta munkás és kiváló könyvtárosa, másirányú nagy elfoglaltsága miatt állásáról lemondott. A közgyűlés a leghalásabb köszönetét és elismerését fejezte ki iránta, a ki éveken át a legnagyobb odaadással, nagy fáradtsággal, kiváló szakértelemmel rendezte, gazdagította könyvtárainkat. — Ezek után a titkár előterjesztette a számvizsgálóbizottság jelentését a Kör 1909 évi zárószámadásáról; ennek tudomásul vétele után Kósch Árpád pénztárosnak a fölmentést megadta, s egyben jegyzőkönyvileg is halás köszönetét fejezte ki a közgyűlés neki, hogy oly lelkiismeretes pontossággal, annyi munkával és oly önzetlen fáradozással kezeli már évek óta Körünk pénzügyeit. — Az ig.-választmány előterjesztésére megállapította a közgyűlés a Kör költségvetését 1910-re. — A Nemzeti Kaszinó díját a közgyűlés Fejér András berzevicszei áll. el. isk. igazgatónak ítélte oda. — Jelen-tette az ig.-választmány, hogy testületi tagokul ugyan-azokat vette föl, mint a múlt évben. — Az ig.-választmány javaslatára kimondotta a közgyűlés, hogy a vallás-és közoktatásügyi minisztériumhoz kérvényt intéz a Kör állandó évi szubvencziójáért és a zeneiskola állami támogatásáért. — Majd dr. Wallentinyi Samu titkár terjesztette elő titkári jelentését a Kör 1909. évi működéséről.

Ezt az, eszmékben gazdag, multunkra visszapihlantó, jelenünket megvilágosító és jövőnkre rámutató jelentést — közkívánatra — lapunk mai számának vezetőhelyén közöljük. A közgyűlés tagjai a legnagyobb elragadtatással hallották a Kör derék, fáradhatatlan, rokonszenves titkárának szavait, s azok elhangzása közben, és főleg azután általános éljenzéssel és számos üdvözléssel jutalmazták a gyönyörű jelentést, és ezzel egyszerűen elismerték a titkár munkájának állandó, nagy becsét és önzetlenségét.

Végül a közgyűlés megválasztotta a Kör tiszteletvitelét, az egyes szakválasztmányok elnökeit, jegyzőit és választmányi tagjait:

Elnök br. Ghillány Imre, ügyvezető-elnök Semsey Boldizsár, titkár dr. Wallentinyi Samu, pénztáros Kósch Árpád, háznagy Ágoston Károly, könyvtáros Deák János, ügyész dr. Propper József, jegyző Wick Béla.

Választott igazgató-választmányi tagok: Bánó Aladár, dr. Dobay József, Dóbiás Ede, Faragó József, dr. Flórián Károly, Frenyó Lajos, Gömör János, Jakobei Dezső, Jónás János, Korbély Géza, Krayzell Aladár, dr. Máriássy Béla, dr. Mikler Károly, dr. Obetkó Dezső, Parkányi Gyula, Peskó Ödön, dr. Propper Adolf,

dr. Rosenberg Teofil, Saly Győző, dr. Schmidt Gyula, dr. Szlávik Máttyás, dr. Szeblo János, dr. Tergina Gyula, Uhlarik Máttyás, a Titkár.

Népnevelési szakválasztmány: elnök Tahy József, helyettes-elnök dr. Tergina Gyula, jegyző Szejchó Mihály; tagok: Bánó Aladár, dr. Dessewffy István, Draskóczy Lajos, Durst Győző, Dúzs Mária, Fleischmann Mór, Frenyó Lajos, Gerbery Sándor, Gerhard Béla, Gömör János, Korbély Géza, Krayzell Aladár, Liptai Lajos, dr. Mikler Károly, Mikó Imre, Parkányi Gyula, dr. Propper Adolf, Reményik Lajos, Sziklai Henrik, dr. Szlávik Máttyás, dr. Tóth Sándor, Vásárhelyi Károly, Woháner Dezső, dr. Vojtovich Géza, Zaborovszky Béla, a kir. tanfelügyelő és a Titkár.

Magyar-irodalmi szakválasztmány: elnök dr. Tóth Sándor, helyettes-elnök Gömör János, jegyző Szémán István; tagok: dr. Dessewffy István, dr. Érek István, Frenyó Lajos, Jakobei Dezső, dr. Janicsk József, Jónás János, dr. Mikler Károly, dr. Obetkó Dezső, Parkányi Gyula, Peskó Ödön, Pethe Ferencz, dr. Réz Mihály, dr. Rosenberg Mór, Saguly József, Schöpflin Géza, Sziklai Henrik, dr. Szlávik Máttyás, Teltsch Kornél, Villez János, Vöröss Sándor, Vujsz János, Wick Béla és a Titkár.

Zene-és képzőművészeti szakválasztmány: elnök Matherny Gusztáv, helyettes-elnök Becht József, jegyző Borsody Károly; tagok: Balló Aurél, dr. Dobay József, dr. Ferbstein Károly, Hirschmann Ferencz, Holénia Lajos, dr. Horovitz Imre, Kizák János, Káldi Soma, Magyar József, dr. Mikler Károly, Moyzes Miklós, Saly Győző, dr. Semsey József, Szemere Márton, Uhlarik Máttyás, Vöröss Sándor és a Titkár.

Színészeti szakválasztmány: elnök Vöröss Sándor, helyettes-elnök dr. Both Tamás, jegyző dr. Weiszler Emil; tagok: dr. Balpataky Imre, dr. Dobay József, Faragó József, dr. Flórián Károly, dr. Holénia Gyula, Holénia Lajos, dr. Hvozdivich Pál, Magyar József, Matherny Gusztáv, Molitor Gusztáv, Saly Győző, dr. Semsey József, Vogel Béla és a Titkár.

Idegen nyelvi és irodalmi szakválasztmány: elnök Ludmann Ottó, helyettes-elnök dr. Obetkó Dezső, jegyző dr. Hebel Ede; tagok: Ágoston Károly, Bánó Aladár, dr. Breyer Adolf, dr. Flórián Károly, dr. Földi Manó, Jónás János, dr. Réz Mihály, Sziklai Henrik, Vujsz János és a Titkár.

Folkért számvizsgálók: dr. Flórián Károly, Holénia Béla, Jónás János, Mussoni Antal.

Zeneiskolai felügyelő bizottság: Matherny Gusztáv elnök, Káldi Soma, dr. Propper József, Wick Béla, dr. Wallentinyi Samu.

A Szabad-Liczeumban márczius 8-ikán dr. Flórián Károly jogakadémiai tanár tartott előadást a «Munkások és munkaadók harcza»-ról. Nem arról a, nagy harczról beszélt az előadó, a melyet nincsen munkások a vagyonos és megelégedett munkaadókkal szemben azért folytatnak, hogy kiküzdjék a reájuk nézve megváltást jelentő és előbb-utóbb szükségképpen amúgy is bekövetkező szocialista-társadalmi rend mennél előbb leendő megvalósítását. Azoknak a guerilla-harczoknak ismertetésére és magyarázására szorított csak, a melyeket egyes munkaadók ellen folytatnak munkásaik, a melyeknek célja azonban nem a létező társadalmi rend átalakítása, hanem csupán az, hogy a munkásoknak, a mai társadalmi renden belül, emberségesebb megélhetést biztosítsanak. Úgyesen csoportosította előadó azokat az okokat, a melyek a bér munkás helyzetének tarthatatlanságát szükségképpen vonták maguk után. Ismertetette a mai tőkés, kapitalista társadalmi rendnek kialakulását, az ipari vagy gazdasági forradalmat, a mely, a gép fölfedezésének és a gyári termelésnek következtetés-képpen, szétrepesztette a középkori társadalmi rendet és maga után vonta a mai társadalmi rend kialakulását. Azét a társadalmi rendét, a melyben a nagypari tőke viszi a vezérszerepet, a mely társadalmi rend gazdaggá és hatalmassá tette a nyugateurópai országokat, de a melynek kialakulását hazánkban még ma is gátolja a középkori feudáliszmus. Rámutatott azokra a különbségekre, a melyek a régi társadalmi rend mesterlegényei és a mai társadalmi rend bér munkásai közt vannak. A czehek kényszerítőleg szabályozták a munkaviszonyt, és kényszerítő szabályaik megélhetést biztosítottak a munkásnak is. A kapitalizmus eltörölte a jobbságát, szabaddá tette az ipari munkást. De ennek a szabadságnak nem a munkás látta hasznát. Ez a szabadság a munkásra nézve, a gazdasági egyenlőtlenség és a velejáru műveltségbeli különbségek

következtében, a legtökéletesebb szolgásnak: a munka rabságának szülőjévé vált. Élénk színekkel esetelte előadó azt a, borzasztó nyomorúságot, a női és gyermekmunkának azt a, rettenetes kizsákmányolását, a melyben a XIX. század első fele találta a munkásokat. Szükségszerű következtése volt ennek az ezen állapotok ellen való küzdelem. A szervezkedés, az erők egyesítése, a sztrájk és az összes többi fegyverek. A szak-tudós tájékozottságával ismertette előadó ennek a harcznak módjait: a munkások támadó és védekezési módjait éppúgy, mint a munkaadókéit. Ismertetette a szakszervezeteket és a munkálátók szervezeteit, a sztrájkot, a kizárást, a fekete listát és a bojkottot. És rámutatott arra, hogy a művelt Anglia milyen más eszközökkel igyekszik ezeknek a harcoknak a kiküszöbölésére, mint a mi hazánk. Rámutatott arra, hogy Anglia — a jó orvosnak példájára — arra törekszik, hogy eltávolítsa a baj okát: vagyis a tarthatatlan munkaviszonyokat. Ismertetette az angol bérhivatal működését, a mely a munkások jogos elégedetlensége esetében kényszerítőleg állapítja meg a méltányos munkabért. Kifejeztetett azon véleményének, hogy a termelésre nézve rendkívül káros harcok az államnak ilyen okos beavatkozásával kiküszöbölhetők lesznek. Az előadót tapsal jutalmazta hallgatósága.

* Nagyon szépen illusztrálja ezt, «A munka rabsága» című művében, dr. Ágoston Péter.

Zeneestély. Matherny Gusztáv, a zene-szakválasztmány elnöke, rendezte a mostani idény utolsó hangversenyét s nem tévedünk, ha azt állítjuk, hogy a közönség a legnagyobb meglepéssel távozott a művészet pártolására rendelt csarnokból. A választmány elnöke és tagjai joggal számíthatnak a Kör tagjainak a hálájára, mert hiszen a zeneestélyek szépségét és sikerültét csakis az ezeket rendezők körültekintő és szak-avatott iparkodásának köszönhetjük. Az estélyek kedvező kritikáját rejti magában maga az a tény, hogy évről-évre nagyobbodik az érdeklődés irántuk s a terem máris kicsinynek bizonyult a hallgatóság befogadására. S mivel éppen ezek az estélyek azok, a melyek a tagokra a vonzóerőt gyakorolják, nem osztjuk azoknak a véleményét, a kik az estély számának ismételt apasztását indítványozzák abból az indokból, hogy az előirányzott költségből egy-egy estélyre nagyobb összeget lehessen fordítani s a művész színvonalat még jobban emelni. Maradjunk meg ezen a nívón. Bizonyítja a márczius 9-iki hangverseny, hogy a közönség szórakozása, műfélének kielégítése el van érve, habár rendezőségünk nem kutatott drága s ritkán kapható, távollakó erők után. Ez estélynek előrehirdetett műsorában is változás történt, a mennyiben Galgóczy Emma koloraturénekesnő lemondott s helyébe Matzner Samuné énekművésznőt sikerült megnyerni két éne pont előadására. S mondhatjuk, hogy habár minden műsorváltozás kedvetlenséget okoz, jelen esetben erről absolute szó sem lehetett, azért, mert Matzner Samuné éneke, kifejezésteljes hangja (Saint-Saëns: Nagy ária a «Sámson és Delila» cz. operából, Puccini: «Preghiera», a «Tosca» cz. operából, Brahms F.: «Feldeinsamkeit», Beinberg H.: «Il neige», Magyar dalok) igazi művelzetet nyújtottak, melyet csak fokozott a művész szép, elegáns megjelenése. Énekszámai változatosok lévén, ezzel sokoldalú tehetsége nyert kifejezést, mert minden darabot kiváló finomsággal, érzéssel s különösen a magyar daloknál megnyilvánult hangulatozással adott elő, úgy, hogy a hallgatóság tapsaira ismét és ismét volt kénytelen mutatkozni a dobogón. A sikerben nagy része van természetesen Schürger Jenőnek, a Kör másik vendégének, a kinek kitűnő zongorakísérete az énekkel megfelelő harmóniába olvadt. Ugyanő kísérte a Kör harmadik vendége gyanánt szereplő Batek Zoltán hegedűművészt (Goldmark K.: «Air», Hubay J.: «Mazurka de Concert»), a kinek kellemes hegedűjátékában felette nagy gyönyörűséget találtunk. Ugy őt, mint a Kör negyedik vendégét, Baranyai János zongoraművészt a közönség viharos tapsa a műsorban foglalt darabok megtoldására kényszerítette. Utóbbi zongorán mutatta be kiváló zenei tudását (Chopin: «Polonaise», «Nocturne», «Valse»), mintegy Chopin emlékének szentelve fellépését. Fellépését azzal jellemezhetjük legjobban, ha jelezzük, hogy

„BITUMINA“

kitűnő védelmet is nyújt a nap melege ellen. — „Bitumina“ régi zindelytetők átfedésére is kiválóan alkalmas. Csakis védjeggyel ellátott tekerceket fogadjunk el.

Gyári főraktár Eperjes és vidéke részére:

MOSKOVITS GYULA vaskereskedésében, EPERJES.

tiszta bitumenből készített, valódi aszfalt-tetőlemez; tartós, tűzbiztos, szagtalan, kátrányozást vagy egyéb mázolást nem igénylő
== TETŐFEDŐANYAG. ==

„Bitumina“-val fedett tető bemeszelve szép fehér marad és

1910. — 11. szám

a zongoraviselet zongoragyűlésére csönk Feren is kös mond zene Ez u (Kéle Hoffn éppoly mutat nagy szerző

nal nyit megá Szolg nok 2 sas sárna Satisz évebe Béla fejteg Magy Józse polit király tékbe Magy uralo teljes orszá nyok állam magy zet, a nem polit és öt és va vedte hibáj delm zóho s bár mara továb Fölö am meg alkot vallá akko gyöz van mérk s ar csak polit bizot Józse totta gosó Józse denb létez man se v jeller megt kelje Józse nyer a leg évve most lépte buká

Most jelt meg

Sárosmegyei

Kauiz

Sárosmegye, ERJES BAIFA KISEBEN várc : és Sárosmegye közgeinek czitára

35oldal || terjemenben. ||

Ára ; kor.

Postármentve 5 kor 30 fill.

Kató Kósch Árpád könyvátató- intében : Eperjesen.

a zongora iránt a hallgatóság meglehetősen közönyt viseltetik — a minnek okai a meglehetősen számú családi zongorák — mindazonáltal sikerült Baranyai játéknak legyőzni ezt az érdeklenséget s a tapsok ismétlésre kénytelenítették. Kassa városa büszke lehet az ő művészeire s reméljük, hogy lesz még alkalmunk őket kölcsönkérni a mi eperjesi közönségünk részére. — Hoffmann Ferencz karmester- és az ő derék zenészeinek ez úton is köszönetet kell mondanunk azért a páratlan és — mondhatni — legfáradtságosabb közreműködésért, melyet zeneestélyeink sikere érdekében állandóan kifejtettek. Ez utolsó estélyen bemutatott játéka a zenekarnak (Kéler Béla: Nyitány «II. Rákóczi» cz. szimfónia, Hoffmann F.: Szláv táncz, Brahms: Magyar táncz) éppolyan sikerült és élvezetes volt, mint az eddigi bemutatottak. A karmeser saját szerzeményű darabja igen nagy tetszést aratott, jóllehet kevesen vették észre a szerző és a karmester azonos voltát.

H I R E K.

— **Személyzeti ügyek a Kisdoboznál.** Jutalmazás: *Farkas* József mozdonyvezető, a nyílt vonalon találkozói tehervonatnak idejében való megállásáért, 25 korona jutalomban részesített. — Szolgálati érdekből áthelyeztetett: *König* Gyula hivatalnok Zsolnáról Abosra.

— A koll. főgimnáziumi **Magyar Társaság «Gyulai-matineé»** ja ma, vasárnap, d. e. 11 órákor lesz a Kollégium nagytermében.

— **Halálozás.** Március 3-ikán hunyt el *Sziszter* Ferenczné szül. *Ferjentsik* Anna, életének 39-ik évében Trencsénben.

— **Tudományos esték.** Dr. *Mariássy* Béla három előadásban (febr 21., 28. és márcz. 7.) fejtegette a Habsburgok alkotmányellenes törekvéseit Magyarországon, nevezetesen pedig I. Lipót és II. József királyok erőszakos, centralizáló és beolvasztó politikáját. Alkotmányértékek a Habsburgok előtti királyoknál is előfordultak, de sohasem olyan mértékben, mint ezeknél. A Habsburgok, felhasználva Magyarországot válságos helyzetét, a törökuralom és a vallási helyzet hozott létre, a magyarság teljes letörésére törekedtek, hogy az országot, Csehország mintájára, beolvaszthassák az örökös tartományokba, s abszolút monarchiát alapíthassanak, a francia állam példájára. Ezt azonban megakadályozták: a magyarság elkeseredett küzdelme, a külpolitikai helyzet, a török és francia segély ügyes felhasználása s, nem csekély mértékben, magának a bécsi udvarnak politikai botlásai, hivatalnokainak fegyelmezetlensége és önző kapzsisága, a melyen még a felvilágosodott és vasakarátú II. József törekvései is hajótörést szenvedtek. I. Lipót guberniumának pedig az volt a főhibája, hogy a császári zsoldos hadsereg nem engedelmességet neki, mert Bécsben még az új kormányzóhoz, Ampringen Gáspárhoz, sem voltak őszinték s bár papíron teljhatalmat adtak neki, a gyakorlatban maradt minden a régi, vagyis a bécsi miniszterek továbbra is maguk akartak uralkodni Magyarországon. Fölötte érdekesek a német Ampringen emlékiratai, a melyekben feltárja a helyzet tarthatatlanságát s megjelöli a kibontakozás útját: Magyarországot a saját alkotmánya szerint, magyarokkal kormányozni s a vallásszabadságot visszaállítani. Bécsben azonban csak akkor hajoltak a tanácsra, a midőn Thököly Imre győzelmes fegyverei megmutatták, hogy a magyarban van még erő, a melylyel az osztrák uralommal megmérkőzhetik. Így jön létre az 1681-iki országgyűlés s annak törvényalkotása. Hogy azonban mindezt csak kényszerűségből adta meg Bécs, s hogy annak politikája a magyarokkal szemben nem változott, azt bizonyítják a következő események, főleg pedig II. József uralkodása. II. Józsefet a szerző ügyesen állította párhuzamba Nagy-Frigyessel, a kinek felvilágosodott abszolutizmusa volt a mintakép, a melyet József megvalósítani törekedett. Ez azonban nem mindenben sikerült neki, még pedig főleg azért, mert a létező viszonyokat, nevezetesen pedig a magyar alkotmányt és annak védővárait: a vármegyéket semmibe se vette és új kormányzattal akarta pótolni. Őszinte jellem volt, a ki, miután nem akarta az alkotmányt megtartani, nem is koronáztatta meg magát, hogy ne kelljen esküszegőnek lennie, mint annyi elődjének. József a türelmi rendelettel főleg a protestánsokat nyerte meg, úgy, hogy ellene a katolikusok folytatták a legelkeseredettebb küzdelmet, mint Lipót ellen, száz évvel előbb, a protestánsok. Kimutatta, hogy a még most is létező, Ausztriával közös vámrendszer életbe léptetését (1784.) és ezáltal az addigi magyar iparnak bukását okozta, hogy a magyar nemességet adó-

zásra rábírnia II. Józsefnek semmi módon nem sikerült: a nemzet — vámos alakjában — így sokkal többet fizetett, mint adók alakjában fizetett volna. A megjelentek *Mariássy*nak alapos fejtegetéseit általános figyelemmel és elismeréssel fogadták.

— **A márcz. 14- és 15-iki díszelőadás** iránt, a melyet az Eperjesi Joghallgatók Testülete a színházban rendez, az érdeklődés a közönség körében rendkívül nagy. Ezt a gyönyörű prologus, a szebbnél-szebb hölgyekből álló tableau és a jeles szindarabnak ügyes eljátszása méltán ki is fogják érdemelni.

— **Szalonkázáshoz** töltények 9, 10 és 11 fillérvél darabonként *Theiss* Árminnál Eperjesen, Fő-utca 58-ik sz. alatt kaphatók.

— **A «Hehehe»** társadalmi éleclap 8-ik száma, közbejött tehnikai akadályok miatt (cizimklis-törés), néhány napi késedelemmel fog megjelenni.

— **A Rákóczi Kath. Kör** szép ünnepség keretében ünnepli meg az 1848-iki idők emlékeztétét f. márcz. hó 15-ikén. Az ünnepély műsora a következő: 1. Lányi E.: «Tavas elmúlt...»; éneklé *Moyzes* Miklós vezetésével alatt a kör dalárdája. 2. Várdi A.: «Petőfi visszatért»; szavalja *Bulissa* József. 3. Mendelssohn: «Concerto»; zongorán előadja *Weszerényi* Dénes. 4. Ünnepi beszéd; tartja dr. *Dessewffy* István. 5. «Szózat»; éneklé a kör dalárdája, *Moyzes* Miklós vezetésével. 6. Népdalok; előadja a kir. kath. főgimnáziumi zenekar. Az ünnepély kezdete pontban 1/4 óra-
kor. Belépti díj nincs.

— **Húsvéti tojások,** magyar gyártmányú illatszerek és locsolók *Theiss* Árminnál Eperjesen, Fő-utca 58. sz. alatt nagy választékban, olcsón kaphatók.

— **Az Eperjesi Izr. Nőegylet teaestélyét** március 5-ikén rendezte népkonyhája javára, a mely *Glaser* Mórénak, a népkonyha elnökének, fáradságtalan és odaadó vezetésével, már 5 év óta működik, évről évre több szegényt és különösen gyermekeket — köztük szegény diákokat is — látván el valláskülönbség nélkül. A teaestélyen nagyszámú közönség jelent meg; képviselve volt a társegyetek közül különösen szép számban az Evang. Nőegylet. A teaestélyt kis méretekben rendezték, hogy a bál jellegét kerüljék, és annál kedélyesebb legyen. Ennek dacára szépen jövedelmezett, mert 500 kor. maradt tiszta eredményként. A rendezésben buzgólkodott az elnökség: dr. *Rosenberg* Teofilné elnök, *Schwarcs* Árminné al-
elnök és *Glaser* Móréné, a népkonyha elnöke; azonkívül tevékeny részt vettek benne: dr. *Weiss* Jakabné, *Korn* Vilmosné és dr. *Moskowitz* Emilné. A felülfizetések, a melyek nagy számmal voltak, 200 koronát tesznek ki. Szép jövedelmet hajtott a buffé is, a mely azonban — csak kisméretű lévén — a nagyszámú közönség igényeit kielégíteni teljesen nem igen bírta. A közönséget katona- és cigányzenekar fölváltva szórakoztatta.

— **Szőlősgazdák** saját érdekükben kérik egy levelezőlapra a legújabb árjegyséket *Nagy* Gábor szőlőnagybirtokostól Kőly (Biharmegye). Sok fontos, hasznos tudnivaló van e kitűnően szerkesztett könyvben.

— **Képviselőjelölés.** Az eperjesi nemzeti munkapárt tagjainak egy része márcz. 6-ikán a Vigadóban képviselő jelölése végett — a 67 választó által kibocsátott felhívások következtében — egybegyűlt. *Brestyensky* György nyitotta meg a gyűlést, a mely elnökévé *Hódinka* Mihályt, jegyzőivé pedig dr. *Turkynak* Aladárt és *Fischgrund* Józsefet választotta meg. *Hódinka* jelöltül *Hodobay* Andor g. kath. kanonok, pápai protonotariust ajánlván, őt a megjelenésre 3 tagú küldöttség kérte föl. *Hodobay* hosszabb és élénk tetszéssel kísért beszédében előadta, hogy megválasztása esetén Eperjes és a vármegye érdekeit minden irányban elő fogja mozdítani; híve gr. *Tisza* Istvánnak; tagja a nemzeti munkapártnak, a mely a meddő vitáknak véget vetni, a nemzetet a munka terére vezetni és szabadságát a gazdasági megerősödés által kivívni akarja. A megjelentek *Hodobay*t egyhangulag jelölték.

— **Poloskák alapos kiirtását** a petével együtt csakis a *Löcherer Cimexin* poloska-irtóval eszközölhetjük, mert a *Löcherer Cimexin*nel érintkező poloskák nyomban elpusztulnak; petéik pedig a *Cimexin* hatása folytán kiszáradnak s többé ki nem kelnek. A *Löcherer Cimexin* mindenütt használható, szövetet, butort, falat vagy festést nem piszkít; nyomot vagy foltot nem hagy. Kapható: *Löcherer* gyógyszerésznél *Bártfa*, a helybeli gyógyszerárakban és drogueriában.

— **Március 15-ike Girálton.** Az Eperjesi Széchenyi-kör girált-vidéki választmánya március 15-ikén az állami iskola helyiségében hazafias ünnepélyt rendez. Ennek sorrendje: 1. «Himnusz.» Éneklé az ünneplő közönség. 2. Ünnepi beszéd *Tartja*: *Barthó* András. 3. «Kossuth sírja.» Költemény, *Ábrányi* Emiltől. Szavalja: *Stucker* Manyika. 4. Kurucz dalok.

Éneklé: *Ferenczy* Faragó Hedvig, zongorán kíséri: *Jesztrebényi* Gyula. 5. «A vén cigány.» Melodráma. *Farkas* Imrétől. Zenejét szerző: *Farkas* Lajos. Előadja: *Ferenczy* Antal, zongorán kíséri: *Somoskódy* Aladárné. 6. «Március 15.» Költemény, *Jakab* Ödöntől. Szavalja: *Heimer* Mariska. 7. «Szózat.» Éneklé az ünneplő közönség.

— **Friss dunai halak** minden péntekre előjegyezhetők *Kun* Sándor (ezelőtt *Holénia*) fűszer- és csemege-üzletében.

— **A magyar újságírás szenzációja!** A NAP a magyar közönség legkedveltebb lapja! A 48-as eszmény és a magyar nemzeti törekvések egyetlen hí és kéréshetetlen szöszölője. Főszerkesztő: *Braun* Sándor. Felelős szerkesztő: *Hacsák* Géza. Naponként 125 000 példány! Egy szám 2 krajczár. A NAP előfizetési ára: Egy évre 16 kor., felévre 8 kor., negyedévre 4 kor., egy hónapra 1 kor. 40 fillér.

— **Az eperjesi Uránia-színház** a héten *Hocknak* «Az Úr Jézus» cz., szép darabját mutatta be három előadásban telt ház előtt. Kívánatos volna a helyárok leszállítása, mert a jelenlegi túlmagas árak a színház látogatottságának sokat ártnak.

— **Jogi szigorlatokra való készülés megkönnyítése.** Érdekes intézményt honosított meg *Kolozsvárt*, *Malom-utca* 14. szám alatt működő jogi szeminárium. Azon jogszigorlók érdekében ugyanis, a kik szigorlatuk letétele előtt *Kolozsvárott* csak rövid ideig tartózkodhatnak, olyan rendszert honosított meg, mely lehetővé teszi azt, hogy a szigorlatokra a vidékiek otthon elkészülhessenek. Az anyag lényegét magukba foglaló jegyzeteken kívül oly jegyzeteket is készített, a melyek teljes rendszerességgel az egész anyagot olyként foglalják magukban, hogy a tankönyveket helyettesítik, az összes szigorlati kérdéseket felölelik s a megmagyarázást nélkülözhetővé teszik. E jegyzeteket a vidékieknek kikölcsönzi, s azok abból otthon elkészülve, úgynevezett rekapituláló kurzuson vesznek részt *Kolozsvárt* 1—2 hétig. Ezenkívül naponként próbaszigorlatokat tart. «Tájékoztató a jogi szemináriumról» című könyvét a szeminárium ingyen megküldi.

— **«Tenniszbajnok»** cím alatt megjelent híreinkre vonatkozólag illetékes helyről annak közlésére kértek föl bennünket, hogy az előadást nem a jogászifjúságnak egyrésze, hanem az Eperjesi Magyar Védőegyesület és a Sorompó rendezik saját javukra; továbbá, hogy a már tervbe vett színelőadást még ez év tavaszán megvalósítani akarták, de azt előbbre kitűzni technikai okokból, későbbre pedig a Szabados-féle társulatnak Eperjesre érkezése miatt nem lehetett. Innen van, hogy ezen előadás napja és az Eperjesi Joghallgatók Testülete által márcz. 14- és 15-ikén rendezendő díszelőadás napja egymáshoz oly közel esnek a versenyzés célzata tehát a «Tenniszbajnok» rendezőtől távol állott. Kiegészítőleg közöljük, hogy a «Tenniszbajnok» szombati (márcz. 12.) előadásában a hölgyek részéről *Hódinka* Alice, *Hegymeghy* Anna, *Kribel* Berta, *Demeter* Aline, *Hübschmann* Malvina, *Gallé* Adrienne, *Hegymeghy* Gabi, *Hübschmann* Rózi és *Kribel* Eteleka szerepelnek; a férfiak közül pedig *Antal* Pál és társai.

— **Külső használatra.** Testrészek fájdalmai, czúzos és köszvénybajok és mindennemű gyuladások a *Moll-féle sós-borszeszszel* gyógyítatnak biztos sikerrel. Egy üveg ára 2 kor. Szétküldés naponként utánvétellel *Moll* A. gyógyszerész, cs. és kir. udv. szállító által *Bécs*, *L.* *Tuchlauben* 9. A vidéki gyógyszerárakban és anyagkereskedésekben határozottan *Moll-féle* készítmény kéréndő az ő gyári jelvényével és aláírásával.

— **Eperjes város színügyi válassztmánya** március 2-iki ülésében elhatározta, hogy a színház bérbeadására, március 15-iki lejáratával, pályázatot hirdet, és ezt a színeszek lapjában közzéteszi. Együttal táviratilag megkereste a löcsei színikerület választmányának elnökét, dr. *Neogrady* Lajos szepesvármegyei alispánt, miképp az 5-ikére kitűzött ülést 20-ikára halasztassa el, hogy azon a 15-ikén lejárató pályázatnak eredménye már figyelembe vehető legyen. Az ülést — a mi nagyon helytelen, és Eperjes jogos érdekeinek kíméletlen mellőzését jelenti — mégis megtartották és kimondták, hogy a színikerületet — pályázat mellőzése mellett — 1910. szeptember 1-jétől egy évre újból *Szabados* László színikerületnek kiadják. A löcseiek Eperjes megkeresésére nem is válaszoltak. Erre az indokolatlan és érdekeinket mélyen sértő eljárásra válaszunk csak egy lehet: szakadjon el Eperjes a jelenlegi színikerülettől, a mely különben is Magyarország legkisebb kerülete és a mely az apró *Korompa*, *Szepesolaszi* stb. városok igényeihez mérten van berendezve. Igyekezünk e helyett arra, hogy *Sátorajaujhelylyel*, melynek nagy színházi közönsége van, — ennek ajánlatát elfogadván — meg *Ungvárral* együttesen színikerületet alkossunk. Ez a három, virágzó, intelligens város képes lesz oly társulatot fenntartani, a mely jogos igényeinket kielégíteni jobban fogja, mint a Szabados-

féle. Ennek Eperjesen legutóbb is fényes idenye volt: napról-napra telt, gyakran zsúfolt házak előtt játszott, de társulata igényeinket kielégíteni képes nem volt, dacára, hogy ezáltal sokkal jobb volt, mint az előző 3 évben. A kihirdetett pályázat szerint az idény őszszel október és november hónapokra, április és májusban pedig 6 hétre terjed; a város ingyen színházat és fűtést, mérsékelt árú világítást és évi 600 korona segélyt ad. Szabados társulata Eperjesen április 8-ikán kezdte meg újból az előadást. Az új színikerület megalakítását színikerületi választmányunknak figyelmébe legmelegebben ajánljuk. Kérdés marad, miért nem képviseltette magát Eperjes a színikerületnek ezen, igen fontos ülésén? Táviratára választ nem kapván, elnökönek, a polgármesternek, köteleességében állott volna az ülésre, Löcsére, képviselőt küldeni! Így aztán megtörtént, hogy döntöttek róluink — nélkülünk!

Egyébként a színikerületi választmányunk üléséről a következő tudósítást vettük: Az Északmagyarországi színikerület igazgató-választmánya f. hó 5-ikén tartotta ezévi rendes ülését dr. Neogrady Lajos alispán, ügyvivő-alelnök elnöklése alatt, melyen gr. Festetics Andor országos színeszeti felügyelő, Dobó Adolf, Folgess Kornél, dr. Bruckner Győző és Münich Kálmán iglói, dr. Hajnóczy R. József, dr. Nagy Árpád és Nadas Béla löcsői, Nehoda Jenő korompai, Bruckner Károly és dr. Wrchovszky Ottó késmárki, Székely Miklós rózsahegy-i választmányi tagok, Fleischhacker Lajos titkár, Halmos Andor pénztáros és Szabados László színikerületi igazgató jelentek meg Eperjes magát nem képviseltette. Elnök bejelenti, hogy a mult ülés valamennyi határozata végrehajtást nyert. Bemutatja Eperjes város színikerületének táviratát, melyben tudatja Eperjes városa, hogy e hó 20-ikán fog dönteni a színikerület dologban. A választmány az elnök jelentését tudomásul vette. Ezután a gr. Csáky Zeno halála óta üresedésben levő elnöki székbe dr. Neogrady Lajost választja meg. Neogrady az elnöki tisztet elfogadja s az ügyvivő-alelnöki állásra dr. Nagy Árpád választmányi tagot a választmány megválasztja. Majd Halmos Andor pénztáros számolt be a választmány pénztári állapotáról. A választmány ezután a színikerületet 1910. szept. 1-jétől 1911. augusztus 31-ikéig terjedő időre, ismét Szabados László színikerületi igazgatónak ítélte oda oly kikötéssel, hogy ha nagyobb panaszok merülnének föl akkor, a szerződést 1911. évi augusztus 31-ikén vele fölbonthatja s a kerületre kitérje a pályázatot. Kimondotta a választmány, hogy a színikerület a kerület minden egyes városában teljes zenekarral és társulattal köteles bevonulni, ott a megszabott időben előadásokat tartani, megfelelő társulatot szerezni, s hogy a színpadi díszítésekre nagyobb súlyt fektessen az igazgató az állandó színházzal nem bíró városokban is. Elnök bemutatta ezután Lányi Gyula aranyosmaróti színikerületi választmányi elnök levelét és Aranyosmarót képviselő-testületének e kerületbe fölvetését kérő határozatát. A választmány Aranyosmarótot örövendve iktatta a kerület városai közé, az 1910—1912. évekre. A színikerületet az 1910—11. évre ekként állapította meg a választmány: Szabados László színikerületi igazgató 1910. évi szeptember hó 1-jén Liptószentmiklóson kezdi meg működését, s ott szept. 15-ikéig marad; szeptember 16-ikától okt. 7-ikéig játszik Rózsahegyén. október 8-ikától november 20-ikáig Eperjesen, nov. 21-ikétől december 31-ikéig Késmárkon, 1911. jan. 1-jétől jan. 31-ikéig Iglón, február 1-jétől március 15-ikéig Löcsén, március 16-ikától április 15-ikéig Iglón, április 16-ikától május 9-ikéig Eperjesen, máj. 10-ikétől máj. 31-ikéig Korompán, június 1-jétől jún. 10-ikéig Szepesváralján, június 11-ikétől június 30-ikéig Aranyosmaróton, míg július 1-jétől augusztus 31-ikéig szünet lesz, de ez idő alatt felhatalmaztatik az igazgató, hogy az országos színeszeti felügyelő engedelmével, a kerületen kívül eső városokban is játszhaszon társulatával. Az új színikerület névsorát és a jövő idény játékindját köteles lesz az igazgató az ügyvivő-alelnöknek 1910. évi augusztus hó 15-ikéig bemutatni.

Az eperjesi
Berger-kávéházat
látogató:
hölgyközönségnek
a következő, legmértvőbb divatlapok állnak rendelkezésére:
„La Mondaine” „Album de Blouses”
„Façon Tailleur” „Le Chapeau Parisien”
„Modes D'Enfants”.

— Pásztor cs. és kir. udvari szállító virágkereskedése — Budapest, VIII., Rákóczi-út 3. — képes árjegyzéket kívánatra díjtalanul küld.

Magyar Védőegyesület eperjesi fiókja.

Rovatvezető: Stark Zsigmond egyes. titkár.

Magyar árúházak és az iparvédelem.

III. (Folytatás.)

Csak lassú és fokozatos nevelés megterjesztés eredménye lehet, míg közönségünk a magyar gyártmányok használatához hozzászokik.

A kereskedő nem kutathatja, hogy vevője minő hazafias érzelmekkel vásárol. Üzleteredménye rovására nem ajánlhat kizárólag honi cikkeket. A legtöbb külföldi cikket már annyira ismeri a közönség, hogy pusztán megszokásból, vagy konzervativizmusból is ahhoz ragaszkodik. Már most, ha a kereskedő ezt a cikket nem tartja, és helyette honit ajánl, ki van téve annak az eshetőségnek, hogy a vevő nem vásárol nála és így csak ő húzza a rövidebbet, mert ezzel csak a konkurrens malmára hajtja a vizet, ki esetleg lesz oly praktikus, hogy a külföldi cikket is tartja. Már most hogyan követelhetjük az amúgy is sok nehézséggel küzdő kereskedőtől, hogy forgalmát esetleg tönkretgye, vevőit elveszítse, tisztán hazafias törekvéseiből. A magyar vevőknek ama kis töredéke viszont, kik honi árú kívánják vásárolni, bizonyos kételyvel mennek az oly üzletbe, a hol a honi árú mellett idegen árú is tartanak, félvén a megtévesztéstől, hogy magyar árú helyett esetleg ezen a címen drágábban fizesse meg a külföldi árút.

A kereskedőt egyébként más körülmények sem csalogatják a magyar gyártástól való vételre. Az általános használati cikkek, mint ruházati, pipere-, házi-eszközök stb. cikkek áraiban a magyar és külföldi gyárosok közt nem lehet nagy eltérés. Erre a magyar gyártást a hatalmas verseny rákényszeríti, különben egyáltalában nem adhatná el gyártmányait. Sőt gyakran a pénzügyi kényszerkörülmények még egészségesebb versenyre is készítik, és a külföldi gyárossal szemben engedményeket adni is kénytelen. Azonban főképp a magyar kisgyárosnak egy nagy hátránya van a külföldivel szemben, hogy kisebb tőkével dolgozván, nem áll módjában a kereskedőnek oly hosszú lejáratú hitelt nyújtani, mint a külföldi gyáros. Nálunk bevett szokás a hat- és kilenc-havi nyílt üzleti hitel, melyre ha a magyar gyártást szorítanák, egyáltalában nem állna módjában létezni. A nálunk kis tőkével dolgozó kereskedők legnagyobb részét már most arra szorítják, hogy kedvező összeköttetéseit félbehagyva, a kedvezőlenebb hitelt nyújtó magyar gyárossal összeköttetésbe lépjen, ügyszólván a lehetetlenséggel határos kívánság.

E szempontból is még igen sok akadály legyőzése előtt áll a magyar ipar, míg az egészséges hitelviszonyok kialakulási stádiumába jut. Hiába dobálódnak itt hazafias szólásokkal, ezek faktumok, melyek ugyan a háttérben mutatkoznak csak, mégis oly fontos körülmények, melyek a magyar iparcikk terjesztése elé hatalmas ütközőkövet haritanak.

E szerint a legtöbb magyar gyáros csak a készpénzfizető kereskedőkkel, vagyis a nagykereskedőkkel állhat összeköttetésben. A nagykereskedő viszont, a ki készpénzzel fizet, a diktátor, ki előtt a gyáros tétet hajtani kénytelen. Úgy, hogy ott megfordul a koczká. A hosszú lejáratú hitelt nyújtó külföldi gyáros maga szabja meg cikkeinek az árát. A nagykereskedőre szoruló magyar gyárosnak azonban a kereskedő diktálja az árakat. A ki ezen egészségtelen állapotból a legtöbb hasznot húzza, nem a kényszer-eladásra szoruló gyáros, hanem a pénzsörgető nagykereskedő.

Ezeket az anomáliákat kell elsősorban segíteni úgy a gyáros, mint a kereskedő, mint pedig a fogyasztó

szempontjából. Itt van fontos szerepre hivatva a Védőegyesület, melynek feladata volna minde bajokat lassanként elhárítani, és helyes összekötő-kapcsot teremteni a magyar gyáros és kereskedő között, úgy, hogy ebben a fogyasztó is megtalálja előnyeit.

Ezt pedig — véleményem szerint — kizárólag magyar gyártmányokat árusító árúházak létesítésével lehetne elérni. (Folytatjuk.)

Császárfürdő Budapest. Nyári és téli gyógyhely, a magyar Irgalmas-rend tulajdona. Elsőrangú kénes-hévízű gyógyfürdő; modern berendezésű gőzfürdő, kényelmes iszapfürdők, iszapborogatások, uszodák, külön hölgyek és urak részére. Tő ökö- és márványfürdők; hőlégy-, szénsavas- és villamos-vízfürdők. A fürdők kitűnő eredménytel használtnak főleg csúszós bántalmaknál és idegbajok ellen Ivó-kúra a légzőszervek hurutos eseteiben s altesti pangásoknál. 200 kényelmes lakószoba. Szolid kezelés, jutányos árak. Gyógy- és zenedit nincs. Prospektust ingyen és bérmentve küld **az igazgatóság.**

Felelős szerkesztő: Dr. Obetkó Dezső. Kiadótulajdonos: Kósch Árpád.

NYILTTÉR.

Vesecbajoknál, a húgyhólyag bántalmainál és köszvényénél, a cukorbetegségnél, az emésztési és lélegzési szervek hurutjainál

a Bór és Lithion tartalmu GYÓGYFORRÁS

SALVATOR

Kitűnő sikerrel használtatik. E forrás kiváló tulajdonságai: Húgyhajtó hatása. Kellemes ízű. Vasmentes. Könnyen emészthető. Teljesen tiszta. Állandó összetételű.

Első rangu gyógyvíz és diätetikus ital. Különösen oly egyéneknek ajánlatos, a kik ülő életmódjuk folytán aranyeres bántalmakban, hasi vérbőségben, máj- és veseizgalomban vagy hógysavas lerakódásokban, vesehomok és vesekövek képződésében szenvednek.

Orvosi szakvélemények, győgeredményekről szóló bizonylatok és egyéb forrásleírások ingyen és bérmentve állnak rendelkezésre.

Eladási árak Eperjesen:

1/2 literes palack	32 fillér.
1/4 literes palack	40 „
1/8 literes palack	48 „

Az üres, tiszta és eredeti Salvator-palackok a következő árakon vétetnek vissza:

1/2 literes palack	6 fillér
1/4 literes palack	7 „
1/8 literes palack	9 „

Eperjesi főraktár: Mikolík Istvánnál.

A napsugár szomjazása

A szabadba csalsa az embereket, ha csak kicsit is barátságos az ég képe s ezt a kis üdűést gyakran hosszú ideig tartó meghűléssel fizeti meg az ember. Nagyon óvatossá kell tehát lenni s az ilyen sétára el kell vinni néhány darab Fay-féle valódi szódai ásványpasztillát, a melyet a szájban kell tartani. Akkor megismerjük a szódai pasztillának a bajt előzetesen elhárító értékét. Fay valódi szódai ásványpasztillája dobozonként csak 1 korona 25 fillérbe kerül és minden ideggyűlöletben kapható. Utánzatokat tessék határozottan visszautasítani.

Főképviselet Magyarország és Ausztria részére: W.Th. Guntzert cs. és k. udv. szállító, Wien, IV/1. Grosse Neugasse 17.

Tudomására hozom a nagyérd. közönségnek, hogy Fő-utca 142. szám alatt, február 26-ikától

hentesüzlet és mézszárszék nyitottam. A n. é. közönség pártfogását kérem.

Strasser Miklós.

POPOFF
a legjobb TEA a világon.

Egy tapasztalt háziasszony **ítélete:**

A Kathreiner-féle Kneipp maláta-kávé azon mindennapi ital, mely férjemnek munkaerejét és jóhangulatát megtartja, mely mellett a gyermekek a legboldogabban fejlődnek, amellyel a gazdaságban sokat megtakarítok és a mely mindnyájunknak napról-napra jobban ízlik.

1910. Eperjesi...
st meg...
megyei...
AUZ...
megye...
RJE...
FA...
EBEN...
és...
megye...
einek...
tára...
oldal...
emben...
kor...
rmentve...
30 fill...
átó...
Árpád...
omtató...
ében...
esen...
H...
L...

A felszámolás alatt álló
EPERJESI NÉPBANK
rendes közgyűlése
1910. március 31-ikén d. u. 3 órakor

Eperjes szab. kir. város tanácstermében fog megtartatni, melyre a t. részvényesek és betevők ezennel tiszteletteljesen meghívottnak azon figyelemzettel, hogy az alapszabályok 19-ik §-ának második bekezdése értelmében a meghatalmazott részvényes meghatalmazójának jogait a közgyűlésen csak akkor gyakorolhatja, ha az illető a közgyűlésre szóló írásbeli meghatalmazását a közgyűlés előtti nap déli 12 órájáig a felszámoló-bizottságnál letétbenyezi.

A tanácskozás tárgyai:

1. A felszámoló-bizottság és a felügyelő-bizottság jelentése.
2. Az 1909. jan. 1-től 1909. decz. 31-ig terjedő időre vonatkozó zárszámadások* megállapítása s a felszámoló- és felügyelő-bizottság felmentvényeinek megadása.
3. Két felügyelő-bizottsági tag választása.
4. Netáni indítványok.

Eperjes, 1910. március hó 1-jén.

A felszámoló-bizottság.

* Az eredeti mérleg, a veszteség- és nyereség-számla, valamint a felszámoló- és felügyelő-bizottság jelentései a közgyűlést megelőzőleg 8 napig a kályhagyár irodájában megtekinthetők.

Építési hirdetés.

A kapi—giráltyi útvonalról oldalt, balra fekvő *Csalfalva* (Cselyovcze) község román-stíliú *evang. temploma új fedélzettel és mennyezettel* látandó el. Pályázni óhajtok felhívottnak, hogy az egy-ségárat is tartalmazó részleges költségvetést Liptai Lajos evang. lelkész-adminisztrátor úrhoz (Eperjes, Árok-utca 48. sz.), hol a tervek naponként megtekinthetők, f. é. március 24-ikéig bezárólag nyújtsák be.

A legértelmesebb
leghíresebb
legjobb napilap

AZ UJSÁG

Budapesten.

Egy évre 28 kor., félévre 14 kor.,
negyedévre 7 K. 1 hónapra 2 K 40.

Egyes példány ára 10 fill. Vasár-
napi szám ára 20 fill.

ROPS

MODELL 1910

1910-es modellünk újításai:

Intenzív lángzó Gyorsan forral. Kevés szeszt fogyaszt. Erős alkatrészei kivehetők és tisztíthatók. Művészi galvano-bronz kivitel. Hozzáadva biztonsági gyorsfűzőnk eddigi előnyeit, a

'Rops' 1910

a jelenkor legszebb, legértelmesebb, legbiztosabb és legtakarékosabb asztali tűzhelye. Ha feldül, elalszik! A szesz ki nem folyhat!

Ára Budapesten:
4.— korona.

Régi, használt példányokat a gyár 2 korona 50 fillér ráfizetéssel 1910-es modellre cseréli át.

Kapható minden szakmába vágó üzletben.

'ROPS' Fémárúgyár Részvénytársaság
Budapest, V., Váci-út 74/70.

Helyi elárúszítók: Dahlström Károly, Lavotha Ödön,
Luchs Edé és Társa, Moskovits Gyula, Tauth Viktor.
Vidéki képviselők kerestetnek.

1271—1909. sz. Kisszeben sz. kir. város tanácsától.

Feladási hirdetés.

Ezennel közhírré tétetik, hogy a város tulajdonát képező erdőben A. üzemsztály II. tag 17., 20., 27., 29., 31., III. tag 1., 2. osztagai-ban 1911—1915. évi időtartamban vetővágás alá kerülő, évenként az eperjesi m. kir. állami erdőhivatal által megállapított, évi 18 katasztr. holdon levő fenyő **épület-, haszon- és rúd-fa** készletnek eladása iránt **1910. évi április 12-ikén d. e. 10 órakor** a városi tanács hivatalos helyiségében, zárt írásbeli ajánlatokkal egybekötött, nyilvános szóbeli versenytárgyalás fog megtartatni.

Kikiáltási ár:

1. a 20 cm. és azon felüli átmérőjű fenyő-szálfá tömkebméterje 6 (hat) korona;
2. a 10—14 cm. átmérőjű fenyőrúd darabja 30 fillér;
3. a 15—19 cm. átmérőjű fenyőrúd darabja 80 fillér.

Bánatpénz 2000 korona.

Az ívenként egy-koronás bélyeggel ellátandó írásbeli zárt ajánlatokban kijelentendő, hogy ajánlattevő az árverési és szerződési feltételeket ismeri és azoknak magát feltétlenül aláveti. A megajánlott vételár számjegyekkel és betűkkel is kiírandó.

Utóajánlatok el nem fogadottnak, olyanok pedig, melyek a feltételektől eltérnek, figyelembe nem vétetnek.

Árverési és szerződési feltételek a városi tanácsnál és az eperjesi m. kir. erdőhivatalnál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Kisszeben, 1910. március 2.

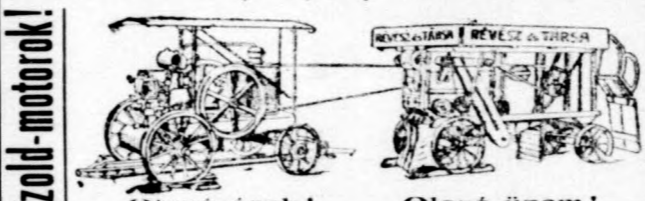
Eiszelt Antal,
polgármester.

1908-iki hegyaljai 4-puttonos, finom
aszúbor

lepecsételt palaczkokban literenként 5 (öt) koronáért Jeney Józsefnél Eperjesen, Szebeni-út 14. szám alatt kapható.

RÉVÉSZ ÉS TÁRSA

≡ Petzold-vasművek motorgyár kizárólagos képviselői ≡
BUDAPEST, V., Lipót-körút 21. sz.

Garantált elsőrendű **'IDEAL' benzinmotor**, benzin-lokomobil, — szivó-gáz motor, nyersolaj-motor, — Diesel-motor, — malomberendezések.
Szakszerű, leikélsmeretes kiszolgálás!

— Viszontelárúszítókat keresünk! —

SZŐLŐSGAZDÁK!

Homokon és kötött földön.

A ki borait mindenkor jó áron és hamar akarja eladni, ültessen Delaware-szőlőt szántóföldekre is, és ha a hiányzó tőkét ezzel pótolja, az ilyen vegyes bor oly finom lesz, hogy drágán és hamar elkel.

Ezt bizonyítjuk, kik már termeljék és bizonyítják a nagy borkereskedők, a kik 60—80 koronáért is megveszik hektóját, ha százezer hold ilyent teremne is. Permetezés nélkül a múlt évben is peronosporától mentes, nagy termést adott (holdanként 35 hektó).

Vesszőről árjegyzék ingyen és bérmentve.
NAGY GÁBOR szőlőnagybirtokos KÖLY, Bihar m.

Posta-, távirat- és távbeszélő-állomás.

— Levelés magyar, román, horvát, szerb és német nyelven. —

Hegedűoktatást

lakásomon és házaknál is igen jutányos feltételek mellett vállalok és rövid idő alatt sikeresen oktatok.

Kitűnő tisztelettel

Lakásom: **Vorsprecher Henrik,**
Bártfai-út 19. sz. hegedű-tanító.

DUNKEL V. K. Felsőmagyar-
honi :: első
parkettgyár- és gőzfűrész-
részvénytársaság **KASSÁN.**

Ajánlja kitűnő tölgyfából készült, sokszorosán kitűntetett

parkettáit,

úgynevezett amerikai, tömör és berakott kockáit jutányos árak mellett. **Nedves lakásokba ajánljuk aszfaltba rakott parkettáinkat.** A lerakás kívánatra gyári lerakók által a legpontosabban történik.

■ Rajzminták díjmentesen. ■
Nagybani kivitel mindenfelé.

Görpálya

2400 m. vágány, 28 billenőkocsi, váltók, fordítókorongok

olcsón eladó.

Kérdezősködni: **Blockner I.**
hirdetési iroda, „R. 4000” jelige alatt,
Budapest, IV., Sütő-utca 6.

Ein Wink für unsere Frauen!

Wollen Sie mit geringem Kostenaufwand wirklich geldmáckvoll und vornehm gekleidet sein?

Wollen Sie Ihre Toiletten nach den tadellos itzenden Wiener Schnitten, die einzeln genau für Ihr periodisches Maß angefertigt werden, zu Hause selbst herstellen, so abonnieren Sie die „WIENER MODE“, die auch als Hausauszierung eine erste Stelle errungen hat und durch ihre leidet nachzuarbeitenden Vorlagen für Handarbeiten ein Lieblingsblatt der Frauenwelt geworden ist.

Der neue Jahrgang bringt ein Preisauschreiben für weibliche Handarbeiten mit zahlreicher Prelien im Gesamtbetrag von über Mkk. 50.0.— = K 6000.— in barem.

Ein Probeheft erhalten Sie auf Wunsch vom Verlage kostenfrei zugefandt.

Abonnements zum Preise von Mkk. 2.80 = K 3.30 das Quartal übernimmt jede Buchhandlung.

Verlag der „Wiener Mode“, Wien VI.,

5500

közjegyzőleg hitelesített orvosi és magánbizonyítvány igazolja, hogy a

KAISER-féle MELL-KARAMELLÁK
a 3 fenyővel

a Köhögést

rekedtséget, hurutot és nyalkasorást, torokhurutot, görcsöt és hőkburutot a legjobban távolítanak el. Csomagok ára 20 és 40 fillér, doboz 60 fillér.

Kapható:

SCHOLZE ALFRÉD

czukrászdája-s kávéházában és

LEFKOVITS EMIL

fűszer- és csemege-kereskedésében EPERJESEN.

Tömegtermelésre legjobban ajánlható:
 téli arany parmén- és Jonathán-almafaoltványok
 100 darab 80 korona, 1000 drb 750 korona.
 Magyar, legjobb kajszinbarackoltvány
 100 darab 75 korona, 1000 drb 700 korona
 Acer negundo (kőrlevelű juhar)
 2-2 1/2 m. magas és 20-25 cm. törzskörméretű példányok
 100 darab 60 korona, 1000 drb 550 korona.
 2-éves nemesített Tea- és Remontant-bokorrózsa
 10 darab 5 korona, 100 darab 40 korona
 Gyümölcs- és díszfa-ujdonságok, gyümölcsfák, díszfák,
 díszcserjék, akác-, gleditschia- és egyéb csemeték
 árjegyzék szerint.
 Kertészeti és magtermelési részvénytársaság, Tokaj.

MEGNYILT! MEGNYILT!

SAVOY-
 nagy szálloda

A főváros legszebb
 útjain, nyugodt
 és előkelő helyen.

VIII., József-körút 16. BUDAPEST, VIII., József-körút 16.

A főváros legmodernebb és legújabb szállodája.
 120 szoba és szalon. Központi gőzfűtés. Hideg és
 meleg vízvezeték minden vendégszobában. Lift.
 Vacuum cleaner. Villanyvilágítás. Társalgóterem.
 Legnagyobb kényelem. Előkelő étterem és kávéház.
 Interurban telefon. Mérsékelt árak, szobák 3 kor-
 tól feljebb, fűtés-, világítással együtt. Modern egészségügyi
 tekintetek szerint berendezve. — Villamos-
 vasút-közlekedés az összes pályaudvarokkal.

**MOLL-FÉLE
 SEIDLITZ-POR**

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz
 Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel.

A Moll A.-féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatása a
 legmakacsabb gyomor és altest-bántalmak, gyomor-
 görcs és gyomorhív, rögzített székrekedés, máj-
 bántalom, vértolulás, aranyér és a legkülönbözőbb
 női betegségek ellen, e jeles házi szernek évtizedek
 óta mindig nagyobb elterjedést szerzett.

Ara egy lepecsételt eredeti doboznak 2 korona.
 Hamisítások törvényileg fenyítettek.

**MOLL-FÉLE
 SÓS-BORSZESZ**

Csak akkor valódi,

ha mindegyik üveg Moll A.

védjegyét tünteti fel. A Moll-

féle sós borszesz nevezete-

sen mint fájdalomcsillapító

beürzősítő szer közzvény,

csúsz és a meghűlés egyéb

következményeinél legismer-

tebb népszerű.

Egy ónozott eredeti üveg ára 2 kor.

Moll-féle gyermek-szappan.

Legfinomabb, egészen új módszer szerint készített gyer-

mek- és női-szappan a bőr gyökeres gondozására és apo-

lasára úgy gyermekek, mint felnőttek számára.

Egy darab ára 40 fillér. Öt darabé 1 korona 80 fillér.

Minden darab gyermek-szappan Moll A.-féle védjeggyel van ellátva.

Főszékhelye:

Moll A. gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállító által

Bécs, I., Tuchlauben 9.

Vidéki megrendelések naponta posta-utánvét mellétteljesítettek.

A raktárakban tessék határozottan Moll A. aláírás-

sával és védjeggyel ellátott készítményeket kérni.

Meghívó.

Az „Eperjesi kölcsönös segélyző szövetkezet”
 tagjai ezennel meghívják az Eperjesen, 1910. évi
 márczius 28-án, hétfőn d. u. 3 1/2 órakor
 a szövetkezet hivatalos helyiségében (Fő-utca, róm.
 kath. fiúiskola földszintjén) tartandó

KÖZGYŰLÉSRE.

A közgyűlés tárgyai:

1. A jegyzőkönyv hitelesítésére 2 rendes- és 2 pót-
 tag kiküldése.

2. Az igazgatóság és felügyelőbizottság évi jelen-
 tése, számadások s mérleg feletti határozat és a fel-
 mentés megadása.

3. Két igazgató, az igazgatótanács kilépő három
 rendes- és két póttagjának és felügyelőbizottságnak
 választása.

4. A közgyűlés előtt 8 nappal az igazgatóságnál
 írásban bejelentett indítványok tárgyalása.

Eperjesen, 1910. márczius 10. Az igazgatóság.

A törvény rendelkezése szerint összeállított számadások
 és mérleg az egyet helyiségében a hivatalos órák alatt
 megtekinthetők.

!! A magyar újságírás szenzációi !!

A NAP

A magyar közönség legkedveltebb lapja.

A 48-as eszmény és a magyar nemzeti törekvések egyet-
 len hű és kérihetetlen szószólója

Főszerkesztő: Felelős szerkesztő:
 BRAUN SÁNDOR. HACSAK GÉZA.

Naponként 150,000 példány!

Egy szám: 2 krajczár.

A Nap előfizetési ára:

Egész évre . . . 16 — K. Negyedévre . . . 4 — K.
 Félévre . . . 8 — K. Egy hónapra . . . 140 K.

A Nap apróhirdetési levelezőlapja

10 szög 30 fillér,
 20 szög 50 fillér,
 40 szög 1 korona

Kapható minden hirlapelárúsióhelyen.

Meghívó.

Mi alulírottak, mint az Eperjesen létesítendő „EPERJESI JÉGGYÁR-
 SZÖVETKEZET” alapítói, a szövetkezet megalakulása céljából f. évi márczius
 16-ikán délután 3 órakor a városház tanácstermében tartandó

alakuló-közgyűlésre

az üzletrészt jegyző tagokat ezennel tisztelettel meghívjuk.

Eperjes, 1910. márczius 12-ikén.

Eperjes város közönsége

Berger Samu

Gubcsó Gyula

Klein Izrael

Mihalidesz Lajos

Palkovits Emil

Sitányi Béla

Weiszlovits Miksa

Eperjesi Villamvilágítási és

Erőátviteli r.-t.

Dr. Szehtlo János

Dr. Müller Bertalan

Dr. Flórián Károly

Sztankay László

Zavatzky Szilárd

Stark Zsigmond,

mint az Eperjesi Jéggár-szövetkezet alapítói.

Szabad kézből eladó

a Holló-utca és Erzsébet-liget sar-
 kán fekvő, körülbelül 4000 négysz-
 öl területű, építési telkekre kivá-
 lóan alkalmas, Paulus-féle árnyas

≡ kert. ≡

Közelebbi értesítést ad e lap kiadóhivatala.

Értesítés. A nagyérdemű hölgyközönség becses
 tudomására hozom, hogy

női hajfésülést és ondolálást

■ a legújabb divat szerint, ■

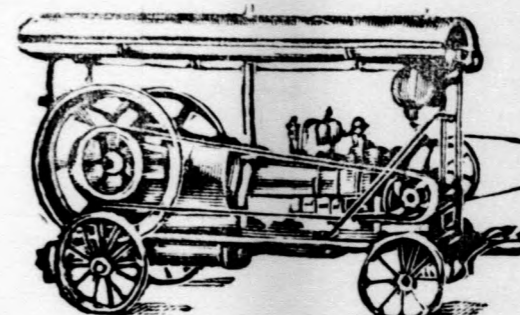
szakszerűen végzek. Tisztelettel

Arok-u. 33. sz. Krizs-Mittermann Antónia.

Motorok Gazdák! Gőzgépek!

Ha elsőrendű gépet akarnak venni, kérje-
 nek árjegyzéket Európaszerte hírneves ::

magánjáró és vontatható benzinloko-
 mobilok, magánjáró és vontatható gőz-
 lokomobilokról. Teljes cséplőkészletek!

Benzinmotoros kötőrő, faapritógépek vontatásra és
 magánjáró szerkezettel.

Stabil benzinmotorok. Szívógáztelepek.

Kellner és Schanzer

Budapest, V., Aulich-utca 2. sz.

Sürgőnyezsimi „Világosság” Budapest.

Védjegy: „Horgony”

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy régiónak bizonyult háziszér, mely már sok év
 óta legjobb bedörzsölésnek bizonyult közzvénynél,
 osznál és meghűlésnél.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt be-
 vás. laskor óvatossak legyünk és csak olyan eredeti
 üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel
 és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van
 csomagolva. Ára üvegekben K—80, K 1.40 és K 2.—
 és úgyszólván minden gyógyszerárban kapható. —
 Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest.

Dr. Richter gyógyszerésznél, Budapest.
 Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

Oh jaj!

Megfojt ez az
 átkozott köhögés!

Köhögés, rekedtség és elnyálgás ellen gyors és biztos hatásúak

Egger mellpasztillai,

az étvágyat nem rontják és kitűnő ízűek.

Doboza 1 korona és 2 korona.

Próbadohoz 50 fillér.

1-6. és szétküldési raktár:

„NADOR” GYÓGYSZERTAR

Budapest, VI., Váci-körút 17

Éljen!

Egger mellpasztillája
 csakhamar meggyógyított

Eperjesen kapható: Korn Vilmos, Kovaliczky Pál, Molitorisz István és Williger Pál gyógytárakban.
 Bártfán: Löcherer Gyula és Tirscher István gyógytárakban.